

Uj LA

Taxa postala plătiti în numara
aprobării Dir. Gen. PTT No. 1

3 Lei

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9—11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évtolyam, 178 (1324) sz. * Szombat, 1936 augusztus 8

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Döntő ütközet folyik Spanyolországban

Apácák és papok rettenetes kínzása és kivégzése. Franko támadja a kormány hajóhadát, amely súlyos veszteséget szenvedett. — Ezer marokkói fölkelő érkezik naponta

Rómából jelentik: Az olasz sajtó szerint a londoni spanyol nagykövét Wickersnél nagyarányú hadianyag megrendelést tett. A lapok hangsúlyozzák, hogy a megrendelésről szóló jelentést nem cáfolták meg.

Párizsból jelentik: A spanyol-francia hátról érkezett hírek szerint a spanyol polgárháború valamennyi csataterén súlyos harcok dőlnek, amelyeket döntő ütközet bevezetőjének lehet tekinteni. Az elkeseredett harcokból arra lehet következtetni, hogy mindkét fél most már a legközelebbi napokban döntést akar elérni.

Franko tábornok a gibraltári átkelésel egyidőben nagyszabású akciót készít elő a madridi kormány hajóhada ellen.

A fölkelők most már elegendő modern repülőgéppel rendelkeznek s a kormány Malagában és Cartagenában állomásozó hajórajja ellen támadást készítenek elő. A csütörtöki átkelés meglehetősen súlyos veszteségeket okozott a kormányhű hadiflottának.

Hír szerint a fölkelők légi haderejének ötven modern repülőgépe pénteken általános

támadásra indul Malaga ellen. Közben Franko tábornok repülőgépekkel és hajókkal folytatja a csapatszállítást Marokkóból. Naponként átlag ezer marokkói fölkelő száll partra Algeci-rasban.

Gibraltári jelentés szerint 10 ezer főnyi fölkelő csapat Malaga ellen vonul és előkészíti a döntő rohamot.

Barcelona még a rablók martaléka.

Léon tartományban a fölkelők heves harcot vívtak a kommunistákkal, akik nagy veszteségeket szenvedtek.

Barcelonában még mindig nem állt helyre a rend. Egymást érik a rablások és fosztogatások. A katalán kormány újmet átalakult, miután három szociálista miniszter lemondott. Az új kormány elnöke Casanovas, baloldali köztársasági párti.

A francia határról érkezett hír szerint csütörtökön a kormánycsapatok hosszas küzdelem után elfoglalták Andaluzia fővárosát, Cádizt. Ugyanebből a forrásból származó hír szerint Saragossa környékén parasztlázadás tört ki.

Egy cisztercita atya elbeszélése a kommunisták borzalmas kegyetlenségéről

Amszterdamból jelentik: Domingo van Hout cisztercita atya, a Valencia közelében lévő egyik cisztercita kolostor főnöke, a Maasbode című lapban beszámol arról, hogyan menekült meg a polgárháború borzalmaiból. A kommunisták felgyújtották a kolostort, melyben társaival együtt élt és mindenki menekülni igyekezett. Menekülés közben látta, hogy Riguelmóban az apácákat levették, majd tükkel halálra szurkálták. Az egyik kiszáradt folyó medrében ráakadt egy kapucinus barát holttestére. A barátjának levágták a fejét és a törzse mellé helyezték. Két keze közül hiányzott.

Az északbrabanti Daqblad jelentése szerint Aragoniában a kommunisták minden lelkeszt meggyilkoltak. Máglyán égették el Don Nicolas Castelt, Lascasas község plébánosát, Don Anselmo plébánost pedig a gyóntatószékben gyilkolták meg. Magánjelentés szerint Barcelonában egy női szerzetesrend tagjait mind legyilkolták.

Tömegesen bocsátják el a madridi rendőrtisztviselőket.

Csütörtökön tartotta a madridi kormány a polgárháború óta az első államtanácsot. Az államtanácson sok rendeletet fogadtak el, s azokat az elnök azonnal aláírta. Elmozdítottak számos madridi rendőrtisztviselőt. Az új kinevezéseknél nem voltak tekintettel a rangidősségre. A pénzügyminiszter elmozdította a felzárlogbank igazgatóságának valamennyi tagját és Lorenze volt bankkormányzót állította a bank élére.

Száztizzenegy ánosztonrendi szerzetes sorsa.

Az escoriali kolostor szerzeteseit a kormány rendeletére fegyveres őrizet mellett

Madridba szállították. Száztizzenegy augusztinos szerzetest szállítottak el gépkocsikon a kolostorból. Utána nyomban megkezdtek a kolostor átkutatását.

Barcelonában újabb számos előkelő egyént letartóztattak. Valenciába 8 repülőgép érkezett Barcelonából. fegyverekkel és bombákkal.

A spanyol belügyi államtitkár nagyobb mennyiségű aranyszállítmányt hozott Párizsba. Titokzatos hadiszállítmányok Párizsból Spanyolországba.

(Párizs). A spanyol belügyi helyettes államtitkár repülőgépen Párizsba érkezett, ahol a spanyol nagykövetségen szállt meg. Az államtitkár nagyobb méretű aranyszállítmányt hozott és a követésen hosszabb megbeszélést folytatott a Párizsban tartózkodó spanyol baloldali politikusokkal.

A Jour továbbra is titokzatos hadianyagszállításokat leplez le. Azt állítja, hogy a Ciudad de Cádiz nevű spanyol gőzös fedélzetére nagymennyiségű hadianyagot raktak fel Marseilleben.

Toulouseba csütörtökön két Potez repülőgép érkezett. A gépeket átfestették, géppuskáit leszerelték s a szárnyak alá rejtették, a löszeres ládákkal együtt.

Az Action Francaise szerint Daladier hadügyminiszter rendeletet adott, hogy a francia katonai hatóságok haladéktalanul bocsássák a madridi kormány rendelkezésére a következő hadianyagokat: 8 db 75-ös ágyút, 1600 lövedékkel, 2 ezer puskát, 50 gépfegyvert, 50 millió töltény, 10 ezer db 10 keros repülőbombát. A lap szerint ezeket a hadianyagokat már el is szállították Spanyolország felé.

A tenger és a forrás

A legutóbbi vasárnapon egy igen érdekes világösszejövetel ért véget a tengeri forgalom és kereskedelem ősi nagy városában, Hamburgban. Negyven nemzet küldöttsége volt jelen ezen a világösszejövetelen, köztük Románia képvisellete is. Nyolc napig tartott az összegyülekezés, mely a munka utáni pihenésnek, mint társadalmi, gazdasági, népegészségügyi kérdésnek a megoldásával foglalkozott, s tárgyalásainak a „Szabadidő és üdülés” összefoglaló címet adta. Sajátságos és igen újszerű tárgyalási anyag ahhoz, hogy a világ különböző tájairól negyven nemzet emberei seregjeljenek össze körülötte komoly képpel is, de vidám képpel is.

Mert úgy áll a dolog, hogy erre a világösszejövetelre nemcsak politikusok és társadalomtudósok kaptak meghívást, hanem a különböző népek egyszerű rétegeiből is csoportok jelentek meg, hogy a népviseletek, a néptáncok, a népszokások és népszórakozások üde és mozgalmas képeit bemutassák. Míg a tudósok komoly tanácskozásokkal tárgyaltak a kitűzött kérdésekről, addig párhuzamos megjelenítéssel az egyes népcsoportok mintegy képet adtak a tárgyalások elmélete mellé az élet gyakorlatából. A város minden terén testedző versenyjátékok folytak, az egyes néprajzi csoportok saját népi táncaikat mutatták be és saját termésű népdalaikat énekelték, köröskörül katonazenekarok szólottak, hogy folyton frissen tartsák a hangulatot. A gyanútlan idegen ebből a külső képből csak azt olvashatta ki, hogy a vidám mozgások özöne hullámszerűen elötte, s valami olyan óriási népünnepély van, ahol a világ minden népe együtt szórakozik.

Közben pedig folytak a komoly tanácskozások arról, hogy hogyan kell a nép legszélesebb rétegeinek tartalmassá, felüdítővé és tesztileg-lelkileg hasznossá tenni a szabadságidejét. Ezzel a témával gyakorlati módon már évek óta három nemzet foglalkozik behatóbban: az olaszok a „Dopo Lavore” (Munka után) című szervezet útján, az osztrákok a „Neues Leben” (Új Élet) és a németek a „Kraft durch Freude” (Erő az Örömtől) elnevezésű intézményeik működésében. Az utóbbiról lapunk már egyalkalommal részletesebb ismertetést hozott, melyből kivehető volt, hogy az illető intézmény tömeges utazásokat rendez a belföld és külföld különböző vidékeire, s egyéb tartalmas szórakoztatásokról gondoskodik minél szélesebb néprétegek számára. A más két országban is hasonló intézményes módon, néphivatali jelleggel gondoskodnak az említett szervezetek útján a munka utáni pihenés nemes színvonaláról s ennek egész népre való kiterjedéséről. Néphivatali jelleggel, amiben azonban nem a hivataloskodás (a bürokrácia) a fő, hanem a nép iránti szeretet és a vele való együttérzés.

Tehát erről volt szó a hamburgi világösszejövetelen. Figyelemreméltó, hogy az ottani népvidámásg mögött folyó komoly tanácskozásokon az amerikai egyik kiküldött (Kirby nevű úr Losangelesből) például azt a kérdést vetette föl, vajjon helyes-e a „Kraft durch Freude” kifejezés? Az öröm adja-e az erőt, s nem megfordítva van-e, hogy t. i. az erő adja az örömet? A kérdés eldöntésétől irányok függenek. Előbbi esetben a lelki felfrissülésekre törekvést kell fontosnak tartani, utóbbi esetben a testi erők nevelésére kell összpontosítani a szorgoskodásokat. Első tekintetre a kérdés fölvetése-

ben szójtékos pepecselést vagyunk hajlandók látni, s csak azután döbbenünk rá, hogy a lelkeség és a testiség ellentéteinek nagy birkózása áll itt is előtünk. És mingyárt ráeszmélünk, hogy ime a „szabadidő és az üdülés” fogalmi mennyire magukban foglalják az élet helyes vagy helytelen alakulásának a titkait. Mennyire érdemes ezekről mélyen elgondolkozni, a megfontolásokból erős öntudatosítást felgyújtani, hogy a szórakozásokon keresztül is határozott és egészséges életirányok tudjanak megvalósulni.

Ilyen megfontoló mélységben tisztán állhat előttünk, hogy a „szabadidő” fogalma testvér a „munkaidő” fogalmával. Vannak felfogások, sőt világnézetek, melyek a munkát átoknak tekintik, afféle szükséges rossznak, mely az anyagalkításra kell, hogy megélhessünk. Ezek szerint a szabadidő azért kell, hogy az elvesztett munkaerő ez idő alatt helyreállítható legyen, s aztán az életért való anyagi hajzában újból használható legyen. Az ilyen szemlélet szerint csak kilátástalan folytonos küzdelem az élet, robot, aminek csak erőgyűjtések végett vannak megszaktatásai. Ezzel szemben a másik meglátás az, hogy a munka az élet változata, a test és lélek foglalkoztatása a több tökéletesedés végett, az egymásért való cselekvések végett. És ebbe a munkába szerves részként tartozik bele a szabadidő, nemcsak bizonyos hetekre, vagy hónapokra szorítva, hanem naponként és óránként is. Hogy egyik munka a másik munkának a főlvaltója úgy tud lenni, hogy egyuttal lelki üdülést is fog adni, magunkhoz térést, magunkba mélyedést és magunkból fölemelkedést.

A szabadidő tehát nem dorbézolást, nem evés-ivást, nem lustaságot jelent, hanem az élet tökéletesedésének egy más változatu munkáját. Nem öntudatlanságba való eltunyulást, hanem új öntudatokba való fölemelkedést. Tehát folyton több lelki kilátást, folyton több lelkesítést. Erdemes a kérdésnek ezért az óriási vonatkozásait világrterkezetre gyülekezni, de erdemes egymagunkban is erről a kérdéstről világoságokat gyűjtani. Erdemes meglátunk, hogy a munka lelkesítésének a megtalálásával családunk és otthonunk más tartalomhoz jut, s az önmagában való megelégedések örömehez is el tud érkezn. Ebből az örömből minden hétköznapra új erőt tud gyűjtani, hogy ez az erő folyton új és új emberré tegyen mindnyájunkat.

A világrterkezet is igen tanulságosan arra a végső megállapításra jutott, hogy meg kell szüntetni az ellentétet, mely eddig a munka és

a család, s az otthon között támadt. A munkahelyek és lakóhelyek egymástól való távolsága, ez a családokat és otthonokat tépi széjjel. Aztán a munka anyagi kihasználására való törekvés, a munkahelyek ridegsége, piszkossága és egészségtelensége, a munkafolyamat alatt a munkás körüli barátságtalan környezet, a munkahelynek a természettől való elzárása, s ebben az elzárásban a butító folytonosság: ez mind a munka lelkesítésének és örömeinek az elvétele. Ez ellen a munkahelynek a természetbe állításával, s az otthonhelyhez való közelségbe hozásával kell küzdeni. Föl kell ismerni, — mondja a világrterkezet egyik határozata, — „hogy az emberek munkahelye és az emberek háza fontosabb, mint a gépek háza. Ahogyan a természettel való kapcsolat érdekében kielégítően hat, ha az ember a maga munkája alatt a zöldbe láthat, úgy szükséges az, hogy jövendőbeli lakásában családjával együtt őt a természet környezze, s együtt mintegy a természet részeivé váljanak. Ez a természettel való összefüggés az embernek valami nagyobb lelki megerősödést ad. Ebben a természetben, például a saját kertjében való tevékenysége nemcsak testi foglalkozást jelent, hanem a gondoktól és egyéb lelki terhektől való belső felszabadulást is. A gép szolgája a rög urává válik.”

A határozat aztán még ezt is mondja: „A felüdülés kisebb részben egyéni ügy, legnagyobb részben a közösség földadata. A legkisebb, de legfontosabb közösség a család, s ennek az életben találja meg a dolgozó ember a legjobb felüdülést. A család mellett a szomszédok, aztán nagyobb közösségként a falu és a város jön számba. — — — A mi földadatunk az, hogy a többi közösségnek a család iránti igazodását létrehozzuk, s ezzel a munka örömeit és az élet örömeit ismét fölépítjük.”

Erdemes véglet-találkozás ez. Negyven állam tudósai és népcsoportjai sereglenek össze világyülekezésre, hogy föfedezzék a természettel való kapcsolódás és a családi élet szükségét. Világyülés jön rá a legkisebb emberi gyülekezésnek, a családunk végtelen fontosságára.

Pakocs Károly:

Édua éldozata

Regény

Ara tűzve 130 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál

Othello mesél

Irta: Ijjas Antal

Shakespeare: *Othello, vagy a Velencei Mór, első felvonás, III. Jelenet; a vallomás a Doge előtt.*

Othello: Igen, tudd meg, barátom volt az apja és otthonába gyakorta hívott, hogy elmeséljem neki évről-évre hány életem tenger kalandjait, a diadalokat és balsorsot is, mikén átmentem ifjúkorom óta — és sürgetett, hogy mindent mondjak el. S miközben mondtam vad kalandjaim, hogyan mentett meg hajzálat a haláltól, az ellenségek hogyan fogtak el, hogy adtak szolgaságba és hogyan menekültem a föld alatt s forró pusztákban át és égnek törő sziklameredélyek magasain: mindig csak készletet, hogy megbeszéljek.

... Szerette ezt hallgatni Desdemona, minden bizonytalansággal hajolt felém! ... Már ő volt aki sürgetett s figyelmes arccal csak hallgatott...

Ime a szín: Velence, Brabantio szenátor palotája, nagyterem; a csatornára nyíló ablakok ólomkarikás, tompa üvegén az őszi eső ernyedt sírása. A szoba közepén kis háromlábú ércedényben parázs, belőle a tönjén vékony csíkja kigyózik fel. A triposz körül kerevetek vannak; az egyikben Brabantio leányával, Desdemonával, a másikon Othello, a mór, a zsoldo-

sok kapitánya. A két ezüstgyertyatartó aranyvörös fényében alig hogy feltetszenek a félhomályba vesző falakat borító szőnyegek s az egész kép visszanez a sarokban álló tükör sápadt ezüsttávból. Az ajtónál két szolga, két sötéten vesztelő árnyék.

Életem utolsó eseményéhez értem. Szenátor! Ez akkor történt meg velem, amikor a génuai köztársaság szolgálatában állva elfoglaltam a Balerárokot a móroktól és visszateremt a városba. A nép és a nemesek nagy örömmel fogadtak, mert a várost nagy veszedelem fenyegette. Ubaldo luccai kapitány, akit veszedelmessége és ravaszsága miatt della Viperának neveztek, a luccaiaktól elűzve Milanó szolgálatába állott és Génuára rátámadva, tönkreverte annak hadseregét a Trebia forrásainál.

Amint a városba érkeztem, tüstént hozzá láttam a zsoldosok szervezéséhez és toborzásához. Rendbehoztam a falakat, sőt a tengerész-kaszárnyából magam is a San Lorenzo-bástya tornyába költöztem, hogy ha kell, mindjárt a falakon legyek. Az egyik ablakomon a messzi Appeninek kéklettek be, a másik egy kertre nyílt, mintegy másfél ölnyire annak földje felett, szemben egy kopott kis emeletes házzal. Az ablakot rózsák kúszták be, de én nem törődtem vele, mert annyira elfoglalt a zsoldosok begyakorlása, hogy alig maradt időm pihenni. Esténként csak végigvettem magamat az ágyamon és mélyen aludtam hajnalig.

Egy este szokatlan későn értem a szobába, ahol fojtott és fülledt volt a levegő, azért felnyitottam a kertre nyíló ablakot. Csengő, egyhangú ének szállott felém az éjszakából és mi-

gára. A tenger visszamatat a forrásra. Tehát egy egész világyülésre volt szükség, hogy az élet legtermészetesebb és legkisebb közösségét a maga mély valóságában észrevegyék? Ugy látszik, hogy a mai nagyakarások és nagykiterjedések korszakában ilyen nagyarányokban kell újjal mutatni a kis arányokra. Másképpen nem tudunk a nagyarányú életek zavarából felocsudni. Ilyen óriási újmutatások kellene hozzá, hogy államok, gazdasági rendszerek, hatalmi irányok, társadalomrendezések és népek életébe nyúló kormányzások rájójjenek arra, amivel a családoknak tartoznak. Mert ezek a nagy alakulások mind adósal az élet legkisebb alakulásának. Tartoznak azzal, hogy visszaadják neki a természetet, s a munka és a szabadidő egymásból folyó lelki örömeit.

Országos lóversenyek Satumaren

Az ország valamennyi versenystállója résztvesz a versenyen

Satu-Mare. Saját tud. Az Ardeali Verseny-Egylet és a Satumarei Hónap rendezőbizottsága, valamint a város vezetősége között megállapodás jött létre, mely szerint szeptember 13. és 14-én a versenyegylet lóversenyt rendez Satu-Maren s amelynek díjazására a város 165 ezer leit ajánlott fel.

Az első nap díjugratás lesz kezdő lovak részére könnyű feltételekkel, a másik mérkőzésen már indul lovak részére nehezebb feltételekkel. Két síkverseny teliverek és félverek részére. Az első nap tervezetében szerepel a hadseregi és az ardeali akadályverseny. Szeptember 14-én, a versenyek második napján a hölgyek, kispazdák, viasz-, sík- és terepakadályverseny lesz, ez utóbbi tizenkét kilométeren huszonnégy akadállyal.

A versenyt előkészítő dr. Csengery Istvánhoz tömegesen futnak be a jelentkezések olyanok részéről, akik külföldön is jelentős sikereket értek el. *Iliescu* kapitány, a timisoarai tűzériskola parancsnoka tíz tanítványával jön, Oradeáról *C. Fortunescu* ezredes, a közismert úrlovas híres ugró lovaival. Clujról *Plenicaneanu* lovassági tábornok jelentette be lovait a versenyre.

A lótenyésztők nagyrésze szintén résztvesz a versenyeken. Gróf *Béldy* Pál jibouai földbirtokos a híres budapesti „*Léhtűtő*”-t hozza le. A Kéthelyi-istálló „*Fogasá*”-t indítja „*Léhtűtő*” ellen. Bárd *Blomberg* Gyula „*Hansdon*” nevű lova Budapestben négy versenyt nyert, most a satumarei versenyen indul. Bárd *Wesselenyi*-istállóból „*Madame Butterfly*” érkezik Satu-Marera, míg bárd *Bánffy* Miklós bontidai tenyészetéből négy félvért vonultatnak fel.

kor félrehúztam az ablakra boruló kúszórózsákat, megpillantottam az éneklő nőt is. A szembenlévő ház fala mellett üldögélt egy padon. Haja összefolyt a holdfényvel, amely tejfehéren öntötte el őt és körülötte a virágokat. Egyszerű ruhát viselt, akár a szegényebb génuai polgárok leányai, bár — amint később megtudtam — szülei elszegényedett nemesek voltak. De az éj fátylai és ékszerai közt úgy ült a holdfény és a kőd párázatában, mint az álmom a túlvilági kéklő vizek közepén.

Ettől kezdve esténként lettem őt, míg csak be nem ment a házba. Alig voltam harminc éves, elmondottam már, mennyi vér között, szinte magam is kardpengévé edződve már. De most fellobbantotta a nyári éjszakák tüze, elkezdtem izzani s rá, a keresztény lányra gondolni. Alig tudtam elcsittítani magamat. Majd! Ha diadallal térek meg a zsoldosokkal. Ott fognak megkeresztelni a San Lorenzo székesegyházban és az egész város ott ujjong majd a lépcsők előtt, ha levonulok az esküvőről *Giovanna da Roverével*. Így hívták.

Egy nap azt a hírt hozták a köztársaság kémei, hogy Ubaldo, akinek eddig nem volt akkora serege, hogy a várost sikeresen ostromolhatta volna, új hadakkal közeledik. Mivel már befejeztem a zsoldosok begyakorlását, erre a hírré kivonultam a városból, zsoldosait megvertem a La Bochettnál, őt magát pedig foglyul hoztam a városba. Sohasem látta meg többé a nap világát, elevenen rothadt el a Castello börtöneiben.

Nagy ünnepi lakoma volt a Palazzo Ducale termében, virágfűzerek, óriási gyertyák s

Hitler villásreggelit adott a fejedelmi vendégek tisztelére

Berlinből jelentik: Hitler, birodalmi vezér és kancellár csütörtökön villásreggelit adott a Berlinben tartózkodó fejedelmi vendégek tisztelére. Jelen voltak: Boris bolgár király, Umberto olasz trónörökös, Mária savoyai hercegnő, Fülöp hesseni herceg és felesége, Kristóf hesseni herceg, Alfieri olasz sajtóminiszter. Mussolini két fia: Bruno és Vittorio, továbbá az olasz, svéd és görög követek.

Kegyeletes ünnepet tartottak a magyarországi kommunista uralom áldozatai emlékére

Pekár Gyula és József királyi herceg mondott ünnepi beszédet

Budapestről jelentik: A magyarországi kommunizmus bukásának évfordulóján, csütörtökön a Fehérvári bajtársi egyesület kegyeletes ünnepséget rendezett a kommunista uralom áldozatainak emlékére. Délután az egyetemi templomban Istentisztelet volt, délután a vértanúk emlékművénél, amely most készült el, ünnepséget tartottak.

Az emlékműre aranybetűkkel rávésték a forradalom 497 vértanujának nevét. Pekár Gyula mondotta az ünnepi beszédet. Közben a levegőben több repülőgép keringett. Este a Gellért-szállóban emléklakoma volt, amelyen József Ferenc királyi herceg is részt vett és ünnepi beszédet mondott.

— A nemzeti eszmét — mondotta — ma kevés állam kivételével Európaszerte kigunyolják. A vörös eszme tulteng a világ nagy részében, pedig koránt sincs szó a vörös gondolat befogadásáról

Be kell bizonyítani a világnak, hogy Magyarország ma is legerősebb oszlop a keleti veszedelemmel szemben.

Ünnepelő felkészítőket közt, maga a Dozse helyezett a nyakamba félfont súlyú aranyláncot és jelentette ki, hogy a város nemese vagyok, abban a pillanatban, amikor odalépek a San Lorenzo mellékhajójának keresztelő kútja mellé és maga a Fenséges Köztársaság lesz a keresztapám. A Köztársaság kardjának nevezett, — de tudjátok meg, hogy a kard markolata után erőszakos öklök nyúltak ki még azon az éjszakán: a virágfűzések és gyertyatartók közül a Dozse-ellenes párt nemesei suttogták, hogy álljak össze velük és segítsen uralomra őket. Hogy velük beszéltem, azt észrevette a másik oldal is és akkor az ünnepély közepén lett a hangulat olyan rideg, mint amikor az Adrián éri az embert a bóra. A hirtelen reánk tört hidegség oltogatta el az ünnepély forró és tarka lángjait. A hazavezető úton elkísértek mindkét párt nemesei. — mindkettő azért, hogy ne beszélhesek nyíltan a másik féllal. En azonban nem törődtem velük s a torony közelében elbocsátottam őket, hogy egyedül legyek. Már régen nem láttam Giovanna da Roverét. Mikor befordultam a toronykapuhoz vezető keskeny utcába, az alacsony kerítal mögött felsóvárgott az ének. A bortól és diadaltól mámorosan már a falmagasságot méregettem, amikor egy falmélyedésben meglapuló férfiút vettem észre. Szeme mint a törpepenge villant utánam, amint elhaladtam mellette.

Mit kereshet ez itt? A Signoria küldte ki meggyilkolásomra? Ezeken töprengtem, mikor felhaladtam a toronylépcsőknél. Akkor miért nem támadott meg. Talán akkor Giovanna?

Az ablakhoz léptem és vigyázva félreháritottam a kúszórózsákat. Az ének reménytelenül hangzott el és Giovanna némán ült a padon kis

A spanyol kormány által felfegyverzett polgárság tüzérése ütközet közben Samosierra közelében.

Madrid a fölkelők repülőgépeinek éjjeli támadását várja

A spanyol kormány hadügyminisztere és államtitkára lemondott. — A fölkelők 45 új bombavetővel mennek a kormány malagai hajóhada ellen.

Madridból jelentik: A fővárosban attól tartanak, hogy ha Franko tábornoknak tovább sikerül Marokkóból csapatokat szállítani az anyaországba, akkor a fölkelők délről is megközelítik Madridot s a fővárost teljesen körülfogják. Madridban attól félnék, hogy a fölkelők repülőgépei éjszakai támadást intéznek majd a főváros ellen, ezért elrendelték, hogy este 10 órakor minden fényt ki kell oltani, a

lakásokat le kell sötétíteni.

A madridi kormányban ismét kisebb változások történtek. A köztársasági elnök elfogadta a hadügyminiszter és a hadügyi államtitkár lemondását és helyükre Fernandez Gavarri nyug. tüzérezredest, illetve Leopoldo Memendez őrnagyot nevezte ki. Castillo tábornok pénzügyminisztert a frontra küldték. Utóda Sarabis ezredes lett.

Erősödő harcok Badajoz körül

Ezer angol állampolgárt felhívtak a menekülésre. — Franko tábornok megindítja az általános támadást Madrid ellen

Lisszabonból jelentik: A portugál rádióklub szerint Badajozban harcok folynak a föl-

kelőkhez csatlakozott polgári gárda és a milícia tagjai között. Lano tábornok Sevilából nagyobb csapatot indított utnak Badajoz felé.

Londonból jelentik: Az angol rádió felhívta a még Spanyolországban maradt angol állampolgárokat, hogy mielőbb hagyják el a spanyol félszigetet. Mintegy 1000 angol alattvalóra vonatkozik még ez a felhívás.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse gibraltári jelentése szerint a burzsoi kormány kérésére Franko tábornok elvállalta a Madrid ellen induló csapatok főparancsnokságát.

Ha a fővárost sikerül elfoglalnia, lesz az ideiglenes kormány elnöke. A madridi általános támadást a pénteki nap folyamán várják.

Ugyanakkor a fölkelők 45 új bombavető gépe 100—200 kilogramm súlyú bombákkal igyekeznek megsemmisíteni a kormány malagai hajóhadát. Franko tábornok szeretné a még Marokkóban lévő 10 ezer emberét is Európába hozni, hogy végleg leverje a kormánycsapatokat.

Súlyosan megbüntették a bécsi 155 nemzetiszocialistát, akik tüntettek az olimpiai stafétafutásnál

Bécsből jelentik: Az olimpiai fátykás staféta átvonulása alkalmából rendezett nemzeti szocialista tüntetés miatt letartóztatott 155 egyént kivétel nélkül elzárással sújtották. Ezenkívül a vezetőket a büntetés kitöltése után a wöllersdorfi gyűjtőtáborba szállítják.

Öreg-e a negyvenéves férfi, avagy függ-e a zseni alkotása a kortól?

Még nem is olyan régen, a háború előtt, 1905-ben Sir William Osler azt hangoztatta, egy baltimorei előadásán, hogy a negyvenes években levő férfi már nem alkalmas friss alkotásokra, a hatvanadik évüket túllépett férfiak pedig tökéletesen hasznavehetetlenek. Állítását természetesen felháborodva utasították vissza nemcsak az érdekelt évjáratú férfiak, de a tudósok is és a legjobban rációfoltak állítására az események, mert hiszen manapság csaknem valamennyi újjászülető ország élén olyan férfiak állnak, akik a negyvenes éveket tapossák.

A tudósok közül A. S. Russel épp nem rég fejtette ki, hogy a British Association hatvanöt élnökének átlagos életkora — 76 év volt.

Dr Newmann Dorland a Century Magazinben érdekes tanulmányt közölt arról, hogy a világ mintegy négyszáz híressége életének mely időszakában alkotta meg kimagasló életművét. Dorland két osztályba sorolta ezeket a nagy embereket: a dolgozók és a gondolkodók osztályába. Az előbbibe tartoznak az orvosok, vegyészek, sebészek, feltalálók, földrajzi utazók, zeneszerzők, művészek, fizikusok, színészek és katonák: az utóbbiba a csillagászok, költők, drámaírók, essayisták, papok, történészek, jogászok, matematikusok, természettudósok, regényírók, államférfiak, satirikusok és a humoristák.

Dorland érdekes összeállításából kiderül, hogy életük legkorábbi korszakában a muzsikusok alkották a legtöbb remekművet. Händel, Mozart és más zeneművészek már gyermekkorukban elragadtatták a közönséget saját szerzeményeikkel. A muzsikusok ezt a csúcsteljesítményt átlag tizenhét éves korukban produkálták. A színészeknél a tizennyolcadik esztendő az az életkor, amelyben első nagy produkciójukkal sikert aratnak. Katonák, művészek, papok és jogászok szellemi erejük bizonyítékát 22 éves korukban adják leginkább. Utánuk következnek a sorban a drámaírók 23 évvel, a költők és regényírók, sebészek és feltalálók 24 évvel, a földrajzi kutatók, természettudósok, történészek és államférfiak 26 évvel, a filozófusok 27, a reformátorok 28 évvel. Viszont míg valaki igazán jó szatírárt vagy humoristát tud írni — Dorland adatai szerint — leginkább is be kell töltenie a harminckettedik évét.

Dr Dorland végül is arra a következtetésre jut, hogy a nagyemberek életük fő művét általában ötvenéves korukban — pontosan pedig 47 és 52-ik életévük között — alkották meg. Ez a statisztikus alaposan megcáfolja Sir William Osler merész állítását.

Különbön a kultúrtörténetből is kiderül, hogy például Kant a „Tiszta ész kritikáját” 57 éves korában írta, Händel 72 éves korában írta „Il Trionfo del Tempo” című oratóriumát és ugyancsak 72 éves volt Meyerbeer, amikor az „Afrikai nő” című híres operáját írta. Verdi mesterművét az Othellót 71 éves korában komponálta, a Fallstaffot pedig 80 éves korában. Viktor Hugó ugyancsak 75 és 80 év között remekműveinek egész sorát írta. A nagy Humboldt hatalmas művét, a Kosmost 76 éves ko-

rában kezdte meg és 80 éves korában fejezte be. Goethe is 80 éves volt, amikor a Faustot befejezte, Ranke, a jeles német történészt pedig ugyancsak 80 éves korában kezdte meg nagy világtörténetének írását és 91 éves korában fejezte be.

Moltke 88 éves korában még vezérkari főnöke volt a porosz hadseregnek, Gladstone pedig 83 éves korában lett negyedikben Anglia miniszterelnöke. Michel Angelo 89 éves korában még lázasan dolgozott halhatatlan freskóin, Tizian pedig 89 éves volt, amikor a Lepantói csata című híres művét festette.

Edison, G. B. Shaw, Clemenceau, Henry Ford, Rabindranath Tagore, Jókai és sok száz más nagy ember példája is bizonyítja, hogy a kiváló alkotások nincsenek évekhez kötve. A modern élet különben is messze kitolta az öregedés és az öregség határait. S a diadalmasan előretörő ifjúság korszakában az ötvenes, hatvanas, sőt hetvenes férfiak éppúgy megállják a helyüket a munka és az alkotások terén, mint a sportpályán, sőt a táncparketten.

A magyar irodalomtörténetből csak Arany Jánost elég említenünk, aki halála előtt írta a Telemrehívást és fejezte be remekművét, a Toldi szerelmét. Vagy Jókait, aki legszebb műveit ötven-hatvan éves korában írta. Ezenkívül a magyar képzőművészet szintén számos példát hoz fel annak igazolására, hogy az alkotás nem függ a kortól.

SPORTHIREK

A Kolping futbalcsapata vasárnap Tincan játszik barátságos mérkőzést. Indulás reggel fél kilenc órákor az Arena Voivodului Mihai elől. Később szívesen visz a csapat magával. Részvételi díj: tagoknak negyven, vendégeknek ötven lei. Az elmúlt vasárnap Marghitán játszott a Kolping s 5:0 (3:0) arányban győzte le az ottani Victoriát.

A teniszverseny ünnepélyes díjkiosztása. Az ASO és Macabi Sport Club által közösen rendezett nemzetközi teniszverseny befejezése alkalmával augusztus 9-én este 10 órai kezdettel tartják meg a zártkörű ünnepélyes díjkiosztást a CAO Otthon nyári helyiségében. Belépés díjmentes. Consumjegy megváltása kötelező.

CAO-TAC Oradeán. Vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a Károly-pályán a zöld-fehérek a timisoarai atlétákat látják vendégül barátságos mérkőzés keretében. A CAO ezuttal már „ösi csapatával” szerepel. A bemutatkozás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Megérkezett Szigeti, Wittmann, Somogyi Klári Oradeára. Csütörtökön kezdődött meg az NSE-Makakbea teniszversenye Oradeán a Rhédey-kerti pályán, amelyen a legjobb magyar, lengyel és román játékosok is részt vesznek. Elég, ha a következőket említjük, akik ma már meg is érkeztek: Szigeti Ottó, Sznopek, Kiss, Sárkány Lili, Wittmann, Somogyi Klári, Caralulis, Wertheimné, stb. A versenyt szombat estig a Rhédey-kerten tartják, míg vasárnap a Múzeum-kerti pályán folytatják.

A Magyar Dalkör hangversenye

A Magyar Dalkör tegnap este a Ref. Leánygimnázium roskadéig megtelt dísztermében mutatta be azokat a versenyszámokat, melyekkel a satumarei dalosverseny művészi férfikari csoportjában versenyezni fog. A kitűnő együttes, mely szokatlanul rövid idő alatt küzdötte fel magát a művészi csoportba, tegnap este is bebizonyította, hogy méltán foglal helyet az ország legelső dalárdái sorában. Előadását dühörgő erő, lehelletfinom piánók, tökéletes lendületes ritmus, szingazdag erősítés és halkítások, valamint a harmóniak kristálytisztasága jellemezte. Legjobban tetszett *Tárca Bertalan*: Az utolsó dal c. kórusa. A mesterien megépített, gyönyörű kar után percekig zúgott a taps. A hangverseny szólistája, a kitűnő, fiatal hegedűművész, *Kertész József* volt, aki a hájos és nagyon tehetséges *Popily Babu* pompásan simuló zongorakísérete mellett, nemes művészettel adta elő Händel: E-dur szonátáját és *Corelli*: La foliá-ját. Megérdemelt, frenetikus sikere volt. Igen szépen szerepelt az estén a *Liszt Ferenc Ének- és Zenekar* ezuttal első versenyerre induló kitűnő női-kórusa is. (II. nőikari csoport). A kórusok belánítása és művészi levezetése kiváló mesterük: *Andrási Ede* országos karnagy érdeme. A hangversenyen megjelent kiváló zeneszerzőt, *Tárca Bertalan* az országos dalosszövetség főtákarát a két remekbe-készült versenykörúrt gyönyörű rózsacsokorral lepte meg a két egyesület legénysége.

Unitárius istentisztelet lesz vasárnap, 9-én délelőtt fél 11 órákor a Hegyi Kulturházban, Str. Pasteur 36 sz. alatt. Istentisztelet után a kebli tanács tart ülést.

Kovakövek a padló alatt — 35 ezer lei pénzbírság. Csütörtök délután Faragú rendőrkomiszár és Popescu Stefan monopl felügyelő vezetése alatt a rendőrség kiszállott Szabó P., Aurel Vlădu harminkilenc szám alatt levő lakására és ott házkutatást tartott a házkutatásnak meglepő eredménye volt. Az egyik szobába a padló alatt elrejtve egy kis csomag kovakövet találtak. Popescu Stefan monopl felügyelő a helyszínen kivetette a büntetést Szabó P., aki már többször volt kovakőcsempészéért megbüntetve, most nem tudta azonnal kifizetni az összeget s ezért letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

A kereskedelmi liceumba iratkozó tanulók felvételi vizsgája. A közoktatásiügyi minisztérium rendelete alapján a kereskedelmi liceum V. osztályába (a régi kereskedelmi iskola I. osztályába) iratkozó IV. gimnáziumot végzett növendékek szept. 7—12-ig a kereskedelmi liceumban felvételi vizsgát tesznek, amely a román nyelvből és számtanból teendő írásbeli és a román nyelv, számtan, Románia története, Románia földrajza és a francia nyelvből teendő szóbeli vizsgálatból áll. A román nyelvi írásbeli dolgozat tárgya a keresk. életből vett leírás (ipari vagy gyár-vállalat, vagy iparvidék látogatásának leírása stb.), a számtanból a mértékrendszerre vonatkozó műveletek, közönséges és tizedes törték, hármasszabály, százalék és kamatszámítás, leszámítás, arányos osztás, társasszabály, váltó és értékpapirokkal való számítások. A szóbeli vizsgán a számtanból ugyanaz, a többi tárgyból természetesen a IV. gimnázium anyaga szerepel elsősorban.

Tűz Saldobagun. Oradea. Saját tud. A csütörtökről péntekre virradó éjjel tizenkét órákor az Oradeától pár kilométerre eső Soldobagiu de Munte községben kigyulladt Lukács Sándor gazdálkodó szalmatetős háza. A tűz percek alatt elhamvasztotta a kis házat, úgy hogy oltására gondolni sem lehetett. A tüzet, a csendőrség nyomozása szerint gyújtogatás okozta, ugyanis a kis házat Lukács nem oly rég, értékén felül biztosította az Ardeleana biztosító társaságnál Lukács Sándort még nem tudták kihallgatni mert eltűnt Soldobagiurol. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

Temetések. Rack Emánuel nyug. főjegyző 86 éves korában meghalt. Temetése szombaton 6 órákor lesz a Haller kápolnából. — *Dajka* Sándorné szül. Knapp Terézia 44 éves nyug. PTT tisztviselőnő meghalt. Temetése szombaton 6 órákor lesz az I. Gica utcai gyászháztól. — *Ecatarina Mierluti* 26 éves korában meghalt. Temetése szombaton 10 órákor lesz a Steinberger kápolnából. — özv. *Nagy Istvánné* szül. Batiz Zsófia 77 éves korában meghalt. Temetése pénteken volt. — *Csák Béla* meghalt. Temetése szombaton lesz a 61. utcából. (Erdélyi „Concordia”).

A tavasz a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Időszerű fontoskönyv!

Dr BUCSANYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógymód előharcosának tollából:

Természetes gyógymód és természetes táplálkozás

Ara 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leierű szállítjuk. Utánvétetl 25 leiejel drágább.

Eddig ötvenhét halottja van az angliai bányarobbanásnak

Londonból jelentik: Az angliai, whancliffei bányarobbanásnak a csütörtök késő esti órákban kiadott hivatalos jelentés szerint eddig ötvenhét halálos áldozata van. Csütörtök estig sikerült ugyanis ötvenhét borzalmasan összezuzott holttestet napfényre hozni. A jelek azonban arra mutatnak, hogy még további áldozatokra lehet számítani.

A robbanás ereje ugyanis olyan nagy volt, hogy a távolabb eső tárnákra is kihatott. Így

az egész bányában meglazultak a tartógerendák. Emiatt a mentési munkálatok is igen nehezen haladnak, mert minduntalan újabb beomlásoktól kell tartani.

Legújabb jelentés szerint nem is egy, hanem két bányarobbanás történt, amelyek egy negyedóra időközben követték egymást.

A bányában rekedt munkások hozzátartozói egész délután, a szakadó eső és szélvihar dacára a bánya előtt várakoztak hozzátartozóikra.

Ne álljatok meg a gondolkozásnál...

hanem adjatok gyermekeiteknek a lehető leg sürögősebben „Tonoglobin Irradie” bort vagy szirupot, amely a legalkalmasabb szer a vér szegénység és gyengeség megelőzésére vagy megszüntetésére. Idegesség, sápadtság, étvágytalanság már az első üveg használata után elmúlik. A piros vérszettek megújulásánál, az idegek és izmok megerősítésénél a „Tonoglobin Irradie” éppen olyan fontossággal bír, mint a levegő vagy a nap. Eppen ezért, bárhol is tartózkodik gyermeked, a hegyen, a tengerparton vagy akár odahaza, ne feledd el részére „Tonoglobin Irradie”-t adni, amely hihetetlen mértékben helyreállítja a gyermek szervezetét.

A görögországi események miatt az árukkal rakott hajók román kikötőkbe rekedtek

București. Saját tud. A görögországi események rendkívül kedvezőtlenül befolyásolják a kelet felé, Görögországon át lebonyolódó román külkereskedelmet. A galatzi kikötő nagy hajózási ügynökségei tegnap nem kaptak telefonösszeköttetést sem Szalonikivel, sem Athénnel, ami miatt a román tüzérszáruval megrakott hajók Galatzaiban kénytelenek vesztegelni.

Leégett a ceglédi nagytemplom

Ceglédre jelentik: A ceglédi nagytemplom tornyában tűz keletkezett s a templom tetőzete és kupolája leégett. Megállapították, hogy a tűz kitörése előtt bádogosmunkások dolgoztak a templom tetőzetén és a tüzel a forrasztólámpa okozta. A tűz következtében a templom rézkupolája megolvadt és lezuhant. Szunyog Károly bádogossegéd, aki szintén a tetőn dolgozott, a beomlott tetőzettel együtt a mélybe zuhant és életét veszítette. A templom égő tornyáról szélpattanó szikrák a szomszéd házakat is felgyújtották. Kilenc ház borult lángba s közülük egy teljesen leégett, a többi erősen megrongálódott.

Az oltási munkálatok nehezen haladtak, mert nem volt elegendő víz és kiderült az is, hogy a segítségül hívott nagykőrösi, kecskéméti és szolnoki tűzoltókocsik felszereléséhez nem volt megfelelő a ceglédi tűzoltóság berendezése. Így ennek a három városnak tűzoltósága alig tudott valamit segíteni.

A kár meghaladja a félmillió pengőt. A református nagytemplom elpusztulása miatt augusztus 29—szeptember 6-ra tervezett ceglédi hetet nem tartják meg.

Itt említjük meg, hogy a nagytemplom 1836-ban, tehát pontosan 100 évvel ezelőtt is tűzvész áldozatául esett.

Egész könyvtárt pótol a Spiragó

Felnőtték Katekizmus

A vallási ismereteknek és kiünöbnél-kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincsébányája. Tizenhárom nyelv e fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és rátekinthető nyomdai kivitelben a pénz előzetes beküldése mellett.

kötve 420 lei, füzve 360 lei és portó. Utánvét 20 leije csak drágább

Kapható az „Uj Lapok” könyvosztályában.

A görög katonatisztek föltételhez kötötték a parancsuralom támogatását

Az athéni rendőrhatalóságok letartóztatják az összes kommunista képviselőket

Belgrádból jelentik: A Neue Freie Presse athéni jelentése szerint Metaxas görög miniszterelnök a kivételes rendszabályok életbeléptetése előtt megegyezésre jutott a katonai vezetőséggel. A katonaság megígérte támogatását abban az esetben, ha a kormány biztosítja arról, hogy a jelenlegi tisztikarban semmiféle változás nem lesz.

A csütörtöki nap folyamán valamennyi kommunista képviselőt letartóztattak Szklave-

nas pártelnök kivételével, aki eltávozott. A kommunista lapokat betiltották. A cenzurát még nem oldották fel.

Hír szerint Papagos vezérkari főnök nagy szerepet játszott a parancsuralom megsejlesztésében.

Az éjszaka folyamán lovasság és csendőrszázadok cirkáltak Athén utcáin. A középületek katonai őrség védelme alatt állnak.

Az amerikai néger diák, Jesse Owens 10.2 másodperc alatt célhoz ér.

A berlini olimpiai játékok első napjának világszenzációja volt az amerikai néger diák, Jesse Owens, aki 10.2 másodperc alatt futotta meg a száz métert. — de nem ért el világrekordot. Képünkön jobbról balra: Sir (magyar), Joshikó (japán), Lindgren (svéd), Haenni (svájci), Grimbeek (délafrikai) és egészen jobbra a győztes néger látható.

A Múzeum Egyesület vándorgyűlése

A tudományos világ találkozója Timisoarán augusztus
23—25-én

A nagymúltú Múzeum Egyesület illusztris elnöke gróf Wass Béla és Kántor Lajos dr. titkár most küldötték szét a meghívókat az egyesület ezévi vándorgyűlésére, amelyet augusztus 23-tól 25-ig tartanak Timisoarán.

A Magyar Ház dísztermében augusztus 23-án, vasárnap d. e. 11 órakor nyitják meg a három napig tartó vándorgyűlést, amelyre mindenkit szívesen látnak és belépő díj nincs.

A vasárnapi díszülés műsora a következő:

Népszerűsítő előadások:

(A Magyar Ház dísztermében. Egy-egy előadás 30 percig tart)

Augusztus 23-án, vasárnap, d. e. 6 órakor:

1. Dr. Tapaszy Sándor (Cluj): A filozófiai világnézetek befolyása a korszellemre. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)
2. Dr. Tusa Gábor (Cluj): A székelyekről. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)
3. Dr. Orient Gyula (Cluj): A háztartásban előforduló mérgezésekről. (Orvostudományi szakosztály.)
4. Husz Ödön (Cluj): Új fajok születésének lehetőségei. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

Augusztus 24-én, hétfőn, d. e. 10 órakor:

1. Kedves András (Cluj): A biztosítás társadalomgazdasági jelentősége. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)
2. Dr. Fugulyán Katalin (Cluj): Mit kell tudni mindenkinek a szemüvegről? (Orvostudományi szakosztály.)
3. Dr. Szász Ferenc (Cluj): Gránátok a világ-úrból. (Természettudományi szakosztály.)
4. Herepei János (Cluj): Dózsa György. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)
5. Dr. Oberding József György (Cluj): Ardeal és a Banat gazdasági kapcsolatai. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

Augusztus 24-én, hétfőn, d. e. 5 órakor:

1. Dr. Rajka Géza (Timisoara): Ormos Zsigmond. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)
2. Dr. Orient Gyula (Cluj): Az izotop elemek és perturbatio hipotézise. (Természettudományi szakosztály.)
3. Dr. Ifj. Mikó Imre (Cluj): A tizenhat éves Nemzetek Szövetsége. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)
4. Bárány Wesselényi Miklós (Cluj): A történeti

1. Elnöki megnyitó. Tartja: báró Jósika János elnök, vándorgyűlési elnök. 2. Titkári előterjesztések. 3. Üdvözlések. 4. Elnök válasza. 5. Dr. Balogh Ernő: Az anyagok változásainak visszatérő útjai. Díszülés után dr. Szentkirályi Jenő sírjának megkoszorúzása. Megemlékező beszédet mond báró Jósika János. — Utána közebed a Lloyd-kertben. Serlegbeszédet mond az Egyesület alapítójáról, gróf Mikó Imréről, dr. Tapaszy Sándor.

kutatások újabb módszerei. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)

5. Dr. Osváth Lajos (Cluj): A rheumáról. (Vetített képekkel. Orvostudományi szakosztály.)
6. Török Zoltán (Sighisoara): Elraktározott napugár-e a földgáz. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

Augusztus 25-én, kedden, d. e. 10 órakor:

1. Dr. Fráter Géza (Timisoara): A banati magyar szórványok egészségügyi viszonyairól és a romániai modern közegészségügyi intézményekről. (Orvostudományi szakosztály.)
2. Petronay Tibor (Cluj): A szövetkezetek jogi, társadalmi és gazdasági jellege. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)
3. Dr. Szabó T. Attila (Cluj): Nyelvünk épisége. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)
4. Dr. Schmidt Béla (Târgu-Mureş): Kolumbusztól Ehrlichig. (Orvostudományi szakosztály.)
5. Bánai János (Odorhei): Székelyföldi fürdőélet hajdan és most. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

Augusztus 25-én, kedden, d. e. 5 órakor:

1. Dr. Jancsó Elemér (Cluj): Aranka György és kora. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)
2. Vita Sándor (Cluj): Nemzetiségi szövetkezetek. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)
3. Dr. Bechnitz Sándor (Timisoara): A Banat magyar kultúrájának régi zászlóvivői. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)
4. Dr. Koleszár László (Cluj): A nátháról. (Vetített képekkel. Orvostudományi szakosztály.)
5. Dr. Balogh Ernő (Cluj): A komarniki barlang. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

Az E. M. E. orvoskongresszusának munkarendje:

(Az orvoskongresszus előadásai a Piarista Főgimnázium dísztermében)

Augusztus 23-án, vasárnap, d. e. 5 órakor:

1. Dr. Koleszár László: Elnöki megnyitó.
2. Prof. dr. Grósz Emil (Budapest): Aktuális szemészeti kérdések.
3. Dr. Fekete Samu (Satu-Mare): A trachoma gyógyítása.
4. Prof. dr. Hüttl Tivadár (Debrecen): Mikor kell és mikor nem kell a hasat operáltatni és operálni?
5. Dr. Flechtenmacher Károly (Braşov): A gyomorhurut mai állása, különös tekintettel a gyomorrákra és duodenum-fekélyre.
6. Dr. Czako József (Târgu-Mureş): Kétoldali gennyes vesegyulladások sebészeti kezelése.
7. Prof. Dr. Steiner Pál (Cluj): Kétoldali gennyes vesegyulladások sebészeti kezelése.
8. Dr. Sándor István (Ujpest): Új eszköz a Hüttl-féle fémkapcsos gyomor-, bélvarráshoz.
9. Dr. Mátyás Mátyás (Cluj): Carotistumor.
10. Prof. dr. Orient Gyula (Cluj): Régi római sebészeti eszközök bemutatása.

Augusztus 24-én, hétfőn, d. e. 1/2 9 órakor:

11. Dr. Flechtenmacher Károly (Braşov): Az intravénás evipan narkózisról.
12. Dr. Schmidt Béla (Târgu-Mureş): Gyógyult pleuritisek utókezelésének egy fontos tényezőjéről. (Tüdőgymnastica.)
13. Dr. Küttel Lajos (Rimetea): Athraesia recti et ani sebészeti kezeléséről.
14. Doc. dr. Horváth Boldizsár (Budapest): Az orthopedia újabb haladása.
15. Prof. dr. Orient Gyula (Cluj): A kén biológiai jelentősége és patológiai károsításának következménye.
16. Dr. Bürger Géza (Timisoara): A tifusz és pneumonia vaccina terápiája.
17. Dr. Márkos György (Cluj): A septikus és

toxikus jellegű grippás esetek és azok kezelése.

18. Dr. Küttel Lajos (Rimetea): Scarlat és diphtheria prophylaxis eredményei.
19. Dr. Nagy Jenő (Petroşani): A haláltusából való újjáélesztés gyakorlati jelentősége.
20. Dr. Perlstein Artur (Timisoara): Észrevételek a szivizomelváltozások korai megismeréséhez. Elektrokardiogramjai és Röntgenképek demonstrációja.
21. Dr. Krausz Mihály (Timisoara): A házastársi idegleresről.
22. Dr. Weinberg Imre (Timisoara): A láztherápia technikája a neurológiában.
23. Dr. Boér László (Cluj): Eötvös L. Rádiumkórház ismertetése.
24. Dr. Haas József (Cluj): A Highmor-öböl gennyesedések újabb konzervatív kezeléséről.
25. Dr. Koleszár László (Cluj): A rövidhullám-kezelés értéke a fül-, orr-, gégegyógyászatban.
26. Dr. Naschitz Imre (Timisoara): Sportsérülésekről.
27. Dr. Hauber László (Budapest): A rákos daganatok és tbc-s elváltozások electrochiurgiája. (Filmvetítés.)

Augusztus 24-én, hétfőn, d. e. 4 órakor:

28. Dr. Kállai Béla (Bucureşti): A sexuálhormonok jelentősége a csecsemőgyógyászatban, különös tekintettel a koraszülöttek és hypotrophias csecsemők felnevelésénél.
29. Dr. Kappel Izidor (Cluj): Övsömör és bárányhimlő. (Eset kapcsán.)
30. Dr. Márkos György (Cluj): Acetonhányásról.
31. Dr. Kardos Géza (Timisoara): A csecsemők habituális hányása új megvilágításban.
32. Dr. Grünwald Ernő (Cluj): Gyermekkori bélfertőzésekről, különös tekintettel a tifuszra.

33. Dr. Engelberg József (Arad): Mit tudunk a vesekövek kialakulásáról?

34. Dr. Ujhelyi József (Arad): Az intravénás pycelographiáról.

35. Dr. Heller József (Cluj): Gigantikus petefészekdaganatok operált és gyógyult esetei.

36. Dr. Heller József (Cluj): Knaus-Ogino elmélet gyakorlati kritikája.

37. Dr. Boér László (Cluj): A császármetszés tanának mai állása.

38. Dr. Mühle Ernő (Timisoara): A méhenkivüli terhességről.

39. Dr. Trombitás József (Târgu-Mureş): A fogamzóképeség két havivérzés közötti ingadozása.

40. Dr. Klein Endre (Timisoara): Mit láttam az idén a budapesti, bécsi és párizsi bőrgyógyászati klinikákon?

41. Dr. Brády Albert (Timisoara): A dermatitisek tüneti kezelése.

42. Dr. Ohrnstein Sándor (Timisoara): Rövidhullámterápia a dermatológiában.

43. Dr. Mátyás Mátyás (Cluj)—Koncz István mérnök (Cluj): Tapasztalatok a nézőpontok a gyulladásgátló gyógyszerek rövidhullámmal való kezelése terén.

Augusztus 25-én, kedden, d. e. 1/2 9 órakor:

44. Prof. dr. Orient Gyula (Cluj): Japán egyetemi hallgatók élete, kórházai, gyógyszerataik. (Vetített képekkel.)

45. Dr. Flechtenmacher Károly (Braşov): Mit hozott a gyógytudomány az utolsó 100 év?

46. Dr. Herskowitz Izidor (Cluj): Idült feregnyulványok Röntgen diagnosztikája.

47. Dr. Merkle Dezső (Timisoara): Szívbillentyűhibák Röntgen diagnosztikája.

48. Dr. Heller József (Cluj): Emlőtumorok Röntgen diagnosztikája.

49. Dr. Csögör Lajos (Ajud): Az iskola fogászat jelentősége a fogbetegségek megelőzésében.

50. Kalló József biochemikus (Arad): Új módszer a vizelet, vér és nyál húgysavtartalmának meghatározására és a húgysav-diathézis kimutatása a nyálból.

51. Dr. Susan Bertalan (Cluj)—Dr. Osváth Lajos (Cluj): Adatok a gonorrhoeás gonitis kezeléséhez.

52. Dr. Sugár Mihály (Timisoara): A gyomorkapocogatás mint vizsgálati módszer.

53. Dr. Róna Nándor (Timisoara): A constitutio kérdéséhez a tbc-nél.

54. Dr. Merkle Dezső (Timisoara): Mit kell tudni a gyakorló orvosnak az electrocardiographiáról?

55. Dr. Koleszár László (Cluj): Mastoiditis műtétek utáni primer sebvárási eredményei.

56. Dr. Bogdán Károly (Cluj): A másodlagos vesevezér tünetek jelentőségéről.

57. Dr. Kardos Géza (Timisoara): Erdekesebb esetek gyermekgyógyászati praxisomból.

A vándorgyűlések után kirándulások.

A vándorgyűlésre az egyesület elnöksége indul Clujról gyorsvonat III. osztályon augusztus 22-én, szombaton, d. e. 9 óra 28 perccor Oradeán keresztül. Érkezés Timisoara d. u. 5 óra 19 perccor. Fogadtatás. Elszállásolás. — Az ingyenes elszállásolást igénylő bejelentéseket augusztus 10-ig a rendezőbizottság elnökének címére (dr. Vuchetich Endre főszervező, Timisoara, Piaţa Brătianu 3.) kell megtenni, jelezve az életkort, társadalmi állást, érkezési időt, esetleges kívánságot és hogy milyen családdal érkezik az illető.

Ismert szakemberek

népszerű, mindenki által érthető értékes orvosi művei!

Müller dr: A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása	105 "
Soós dr: A diétás konyha technikája	230 "
Gáspár dr: Fajismeret	140 "
Földes dr: Fiatal anya	100 "
Káldor dr: Hogyan kerüljük el a korai öregedést?	105 "
Bucşányi dr: Nyerskozt	190 "
Mezei dr: Mit tegyék, mit ne tegyék, ha szép akrok lenni?	85 "
Várady: Népszerű egészségügyi előadások	85 "
Engländer: A reumás bajok házi kezelése	85 "
Engländer: A visszeres láb	52 "
Engländer: Ludtalp, bokasüllyedés és egyéb fájdalmak	65 "
Ch. Baudouin: Öntegyelemzés művésze	105 "
Dr. Donáth: Alkoholizmus — Alkohol-kérdés	35 "
Kellner: Mit kell a sportolónak a saját testéről tudni	100 "
Lukács: Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember	105 "
Porcs János: Élelmiszertáblázat. Pontos számítások az élelmiszerek és élvezeti cikkek kalóriamennyiségéről és tápértékéről	45 "

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hétoldos: Egész évre 500, félre 250
negyedévre 210, egy hónapra 70 lek.
Magyarországon: Egész évre 50 P., félre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
Csak a választásblyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge szél, helyenként záporosó, a hőmérséklet nem változik.

Vorbuchner Adolf püspök Arcuson. Sfântulgeorgheni-ből jelentik: Ciuci körutjáról visszatérőben Vorbuchner Adolf püspök kiszállt Arcuson és meglátogatta báró Szentkereszthy Béla képviselőt. A püspök szombaton reggel a kastély kápolnájában misét celebrált, majd gépkocsival továbbutazott Alba-Iuliára.

Zürichi zárlat. Párizs 20.20 ónyolcad. London 15.40 fél, Newyork 306 háromnegyed. Brüsszel 51.67 fél, Milánó 24.12 fél. Amsterdám 208.27 fél, Berlin 123.30, Bécs — schilling 57, Prága 12.67, Varsó 57.60, Belgrad 700.

Házasság. János Béla (Brasov) és Wass Magda (Oradea) Brasovban házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítési helyett).

A király 61 új patikajogot engedélyezett. Bucuresti. Saját tud. Nistor köz-munkatügyi és egészségügyi miniszter csütörtökön délután kihallgatáson volt a királynál, aki ez alkalmattal 61 új patikajog engedélyezésére vonatkozó dekrétumot irt alá.

* **Mosdóvizébe** Mack's Kaiser Borax! A szépségápolás legfontosabb kivánalma! A vízben feloldott ásványi anyagok, az ártalmas méz, bőrnek ellensége. Őrizz meg arcának, bőrnek frissességét, rugalmasságát, a víz puhításával, mert a lágy víz — szép bőr. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Mikor lesznek a mezőgazdasági, ipar és kereskedelmi és munkakamarai választások? Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszter körrendeletileg közli a megyefőnökökkel, hogy a mezőgazdasági, ipar- és kereskedelmi s a munkakamarai választások augusztus, szeptember és október hónapokban lesznek s a kormány ezeket a választásokat minden politikai befolyástól mentesíteni kívánja, olyképpen, hogy azokon kizárólag az egyes társadalmi osztályok szakmai érdekei nyerjenek kielégülést.

* **Felvételek az oradeai „Szent Vince” fiúnevelő-intézetbe.** Felvétel elemi, Gajdu liceum és más középiskolákba járó rendes bentlakó növendékeket. Az intézet eddig bevált pedagógiai módszerei és növendékeinek szép tanulmányi előmenetele biztosítja a sikert. Egészséges lelki és testi nevelés, jó ellátás, állandó orvosi ellenőrzés, naponta többszöri egyéni és csoportos tanítás. A helyek korlátolt számára való tekintettel tanácsos a növendékeket minél előbb eljegyeztetni. Részletes írásbeli tájékoztatóval készséggel szolgál a „Szent Vince” fiúnevelő-intézet igazgatósága. Oradea, Str. Nogáll No. 3. Telefon: 6-12.

A pénzügyminiszter csavarja az adósróftot. Bucuresti. Saját tud. Victor Antonescu pénzügyminiszter, abból a megállapításból kiindulva, hogy az állami pénzbekajátások április 1-e óta egy hónapban sem fedték az új költségvetés előirányzatait, kellő tevékenység hiányával vádolja a pénzügyigazgatóságokat s szigorúan felhívja őket a behajtások fokozottabb szorgalmazására. Ennek ellenőrzése céljából a miniszter rajtaütésszerű felülvizsgálásokat helyez kilátásba, valamint súlyos büntetéseket arra az esetre, ha a pénzügyigazgatóságok megfelelő munka- és behajtási többletet nem mutatnak fel.

Épületek százált döntötte össze a forgószél Lengyelországban. Varsóból jelentik: Kelet-Lengyelországban csütörtökön borzalmas forgószél dühöngött. Több száz épület részben összedőlt, részben súlyosan megrongálódott.

A lemondott spanyol követ a királynál. Bucuresti. Saját tud. A lemondott bucuresti spanyol követ csütörtök délután Sinaia-i kihallgatáson volt a királynál, majd pedig ismét visszatért Bucurestibe.

Oranban nagy tüntetések voltak egy kommunista temetésén. Párizsból jelentik: Oranban amely francia terület, csütörtökön heves zavargások voltak a hétfői tüntetések alkalmával leölt kommunista temetésén. A temetői menetre egy temető melletti házból rálőttek, mire a kommunisták felgyújtották az épületet. Később tüntető menethet akartak bevonulni a városba, ebben azonban a rendőrség megakadályozta őket.

Az ideai szőlőtermés gyengébb a tavalyinál. Bucuresti. Saját tud. A romániai bortermelők szövetsége közleményt adott közre, az ideai várható szőlőtermésről. Eszerint szó sincs arról, hogy a szőlőtermés bár csak még is közelítően a tavalyi mennyiséget, különösen azért, mert a rossz borárak miatt a gazdák a szőlőskerteket sok helyen megmunkálatlanul hagyták, s azonkívül a hőség is rengeteget ártott. A szövetség azért inti a bortermelőket, hogy ne üljenek fel az ideai bőséges termésről szóló céltatos híreszteléseknek s ne kótyavetyélgék el a tavalyi bort.

Öngyilkos csendőrmester. Satu-Mare. Saját tud. A maramuresi Budesti községben Popescu Petre csendőrmestert lakásán eszméletlenül állapotban találták. A sipheti kórházban megállapították, hogy nagyobb mennyiségű ecetsavat ivott s állapota reménytelen. Popescu Petre egy sipheti leánykával udvarolt, de nem tudtak összehazasodni, mivel nem volt pénzük a kaucióra s állítólag emiatt akarta eldobni magától az életet.

Elkoboztak 150 millió lei értékű csempecszett szőrmeárut. Bucuresti. Saját tud. Az ismert cernauți devizacsatlás ügyében a rendőrség újabb szenzációs megállapításokat tett. Kiderült, hogy a cernauți nagy szőrmekezeskedők 150 millió lei értékben szőrmet hoztak be Németországból és más külföldi szőrmepecokról, anélkül, hogy bármilyen vámot fizettek volna érte s a Nemzeti Banknak járó devizakülönbözetet befizették volna. A hatóságok elkobozták azokat az árakat, amelyek eredetét a kereskedők nem tudták kellőképpen igazolni.

Edgart és feleségét E-vitaminnal etetik. A párizsi állatkertben hivatalos feljegyzések szerint 1935 január elseje óta 9 oroszlán, 3 tigris, 3 párdúc, 2 kenguru, 4 zebra, 8 vaddisznó, 1 teve, 7 majom és még igen sok más kisebb és nagyobb állat látott napvilágot. Az állatkert igazgatója kijelentette, hogy ezt a kitűnő eredményt elsősorban az állatok gondozásával és a szakszerű etetésével tudták biztosítani. Hosszú kísérletek után sikerült olyan vitamint találni — az ugynevezett E-vitamint — amelynek segítségével, ha megfelelő mennyiségben keverik az állatok eledelé közé, bántulatos eredményeket lehet elérni. Ez a bőséges zsírtartalmú E-vitamin főleg a búza és kukorica fehérjében és a katiangolajban található. Most az állatkert népszerű vizilovát, Edgart és ifjú feleségét naponta nagy adag E-vitaminnal traktálják, hogy biztosítsák a párizsi állatkert viziló-nemzettségének fennmaradását.

236.000.000 csésze tea. Angliában a teaértékesítő iroda megállapítása szerint naponként 236 millió csésze teát isznak, ami napi 32 millió csészével haladja meg az előző évtized teafogyasztási átlagát.

XI. PIUS PÁPA koronázása ezidei évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódát, a leg hatalmasabb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiúi bőségségében és legmeghittebb és legtisztább nemes emberi mivoltában. Ime néhány fejezet a könyvnek: Diadaloszlop és a pápai szék.

A lombard városkától a Vatikán trónjáig.

Ratti bihornok megválasztása.

A Conclave és XI. Pius választása.

A béke fedelme.

Hogy tölti a Pápa egy napját, stb., stb.

A könyv ára 264 lei és portó.

Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.

Lemond Vilma királynő a leánya javára (?) Hágából jelentik: Egész Hollandiában nagy feltűnést keltett a francia *Information*-nak az a jelentése, mely szerint Vilma királynő a jövő évben lemond a trónról leánya, *Juliánna* trónörökösne javára. A francia lap híret illetékes helyen a leghatározottabban cáfolják s utalnak arra, hogy Vilma királynő a legjobb egészségnek örvend, tehát semmi oka nincs a lemondásra.

A cluji magyar iparosok önálló listával mennek a munkakamarai választásokra. Clujról jelentik: Most, hogy a belügyminiszterium körrendelete szétment a vármegyékhez, bizonyosnak látszik a szakkamarai választások megtartása. A munkakamarai választásokat — mint már jeleztük — október 4-én tartják meg. Az egész országban lázas készülődés mutatkozik a választás iránt, ami leginkább annak tulajdonítható, hogy az iparosok csak most kezdenek ráeszmélni a munkakamarai képviselő fontosságára. A Magyar Párt cluji tagozatának ipari szakosztálya önálló lista mellett döntött s az előkészítő bizottság máris mindent elkövet a lista győzelemre juttatása érdekében. A tagozat hasonló határozathozatal céljából megkereste a kamara körletébe tartozó magyarpárti tagozatok vezetőseit: a Mures, Somes, Turda, Nasaud, Maramures megyei tagozatokat és felkérte erőteljes mozgalom megindítására. A munkakamara időközi bizottsága által javasolt *egyeséges lista tehát máris csődöt mondott.*

Ki találta fel az órák előre igazítását? Altalános a hit, hogy az órák nyáron egy órával való előbbre igazításának gondolatát Honnorat André, egykori francia közoktatásügyi miniszterrel ered. Honnorat gazdasági megtakarítást akart elérni az óra előbbre igazításával. De az első, aki az óra előbbre igazításának gazdasági előnyeit hangoztatta, senki más nem volt, mint Franklin Benjamin. 1784 áprilisban tehát 142 évvel ezelőtt egy párizsi újságban felhívta a franciákat az óra előre igazítására, felszólítva őket, hogy nyáron kizárólagosan napvilágnál dolgozzanak, hogy megtakarítsák a felesleges világítási költségeket, hozzáteve hogy követni kell a tyukok adta jó példát. Vajon mit szólna Franklin, ha látná évszaka a fényben fürdő Párizst?

A madárember majdnem lezuhant. Londonból jelentik: Sohn Clem, a madárember a napokban csaknem lezuhant Angliában. Miután, mint rendesen, elvégezte egy óriási hőregér repüléséhez hasonlatos mutatványát, ki akarta nyitni ejtőernyőjét, de annak vázszna teste köré csavarodott és sehogy se tudott kibontakozni belőle. Szerencsére a madárember mindig két ejtőernyővel van felszerelve és a második a zsinór meghuzása után megfelelően működött. Ideje volt: Sohn Clem már csak 60 méternyire volt a földtől.

A kettős agyvelejű ember. Londonból jelentik: Az ausztráliai tudományos világ körében nagy feltűnést keltett Wilkinson Stirling sydneyi ifju, a „kettős agyvelejű ember”, aki egyszerre mindkét kezével különböző szövegeket tud írni, vagy különböző ábrákat rajzol, sőt egyszerre kétféle számtani műveletet végez, jobb- és balkezevel egyidejűleg írva le a bonyolult összeadás, szorzás, vagy osztás eredményeit, egyszerre mindkét kezével fordított betűkkel is tud írni, amelyeket csak tükrőből lehet elolvasni. Ritka tehetségét diákkorában fedezték fel véletlenül, amidőn tanára egy csinyje miatt 400 sor leírására ítélte és a fiú hihetetlenül gyorsan készítette el a feladatot. A tanár azzal gyanúsította, hogy barátai segítettek neki, de a fiú behozonyította, hogy mindkét kezével irt. Azóta fokozatosan fejlesztette ezt a képességét.

Angliának élet-halál kérdése az új hajóhad. Londonból jelentik: Sir Sameul Hoare, a tengernagyi hivatal első lordja Southamptonban tartott beszédében kijelentette, hogy Angliának voltaképpen egészen új tengeri haderőt kell építenie. Élet-halál kérdés az angol birodalomra nézve, hogy ez az új hajóhad a lehető legjobb és leghatalmasabb legyen, hogy bárhova háborítatlanul mehessen és minden elképzelhető körülmények között teljesíthesse köteleességét. A légi hadviselés fejlődése Angliát, amely valaha a világ legvédelemben szigete volt, Európa legsebezhetőbb pontjává tette. A legrövidebb időn belül legalább olyan erős légi haderőnk lesz — mondotta a miniszter, — amilyen a legerősebb idegen légi haderő, amely működési sugarában fogva Angliát fenyegetheti. Legfontosabb azonban ránk nézve a tengerek szabadsága, mert tengeri összeköttetéseink megbénítása esetén nyersanyagkészletünk csak három hónapig, élelmi-szerkészletünk csak hat hétig elegendő.

* Főfájás, rosszullet, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket reggelenként fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel rendszerben tartjuk.

Clujon vásárocsarnokot építenek és motoros gépekkel tisztogatják az utcákat. Cluj Saját tud. Jelentették, hogy a város időközi bizottsága elhatározta a régi Tornavivoda épületének lebontását azzal, hogy helyére vásárocsarnokot épít és a piacot idehelyezi. A piacon áruszó mészárosokat is áthelyezik az új piacra és az egészségtelen, izléstelen fasátrak helyett betonsátrát fognak építeni. Az építkezésekre megtartották az arbeszéseket is és a munkásokat Kóncz László mérnöknek itélték. A városi tanács elhatározta még néhány utca gyalogjárójának kiszélesítését. Rövidesen meghirdetik az arbeszést. A város vezérőrsége az utcák tisztántartására és portalanítására új motoros seprő és öntöző gépeket vásárol.

A szárazság nagy károkat okoz az Okiráltságban. Bucuresti. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium legutóbbi jelentése szerint az ország azon vidékein, ahol az utóbbi napokban nem volt eső, a szárazság ijesztő mértékben mutatja hatását. Az Okiráltság több megyéjében, továbbá Moldvában és Basarabiában egyáltalában nem volt eső, úgyhogy itt a legelők és a kaszálók kiszáradtak, a tengertermés pedig sok helyen annyira tönkrement, hogy a lakosság táplálására sem lesz elegendő.

* A sport egészséges testet követel meg és ennek első feltétele az egészséges fogak. Fogait akkor tartja egészségesen, hogy ha azoknak ápolásához az ODOL FOGPASZTÁT használja. Az Odol fogpaszta korántsem olyan kemény, mint a fogománc, éppen ezért ez a helyes apolási szer. Az Odol fogpaszta nem támadja meg a fogakat, ellenben felrészit, üdít, úgy hogy Odol fogpasztának a sport előtt, alatt és után való használata feltétlenül testének edzésére egyik legalkalmasabb szer. Használjon ennél fogva fogainak ápolására Odol fogpasztát, este, reggel egyaránt, úgyszintén hőségben és sportnál és különösképpen, mint üdítő szert ezen meleg évszakban.

Veszteségben meghalt egy asszony. Timisoara. Saját tud. Özv. Wolarek Erzsébet hatvanhatéves, második kerületi szőlőkbeli lakos váratlanul súlyosan megbetegedett. A kerületi orvos megállapította, hogy az asszonyon vesztesség tört ki. Intézkedés folytán a beteget azonnal a járványkórházba utalták, ahol viszont megállapították, hogy Wolarekné már menthetetlen. Két napi retlenetes szenvedések után meg is halt. Az asszony rokonánál, Gaug Miklós villamoskalauznál lakott. A Gaug-család tagjai az esettel kapcsolatban kijelentették, hogy semmi tudomásuk nincsen róla, hogy az asszonyt valami kutya megharapta volna. Az a feltevés, hogy az asszony esetleg infekció útján szerezte a betegségét. Hatósági intézkedésre a Gaug-család három tagja, akik a beteggel érintkeztek és azt ápolták is. Clujra utazott, a Pasteur intézetbe.

Maga alá rántotta a vonat. Cluj. Saját tud. A javító intézet háta mögött Bálint Béla somosi pökmestert a vonat elütötte s amikor rátaláltak, már halott volt. Bálint a sínek mellett haladt, hátán egy nagy zsák volt, amely hozzáért a vonathoz, amely a szegény embert maga alá rántotta. De mindez csak feltevés. A rendőrség most nyomozza az eset körülményeit.

ELÁRVEREZIK DUSE GYÖNGYEIT. Duse Eleonóra, a világhíres olasz tragika, minden idők legnagyobb színművésznője hányatékában két ritka értékű igazgyöngyöt talált, amely a művésznő annakidején Palmello hercegnőtől, a portugál alkirály hűvesétől kapott ajándékba. Duse élete végéig hűségesen őrizte a kincset érő gyöngyöket, amelyekről még akkor sem vált meg, amikor a legnagyobb nélkülözéseket kellett elviselnie. Az igazgyöngyökért 200.000 lírát ajánlottak annakidején, de Duse mégsem vált meg tőlük. Most, hosszú esztendővel a világhíres színésznő halála után, Duse gyöngyei, amelyeket eddig egy római bárónője őrzött, árverésre kerülnek.

Zsebben hordható esernyő. Egy régi dokumentum szerint nemcsak most, hanem már a XVIII. század elején igen kényelmetlen és nehezen kezelhető eszköznek tekintették az esernyőt, amelynek kiseb és praktikusabb tételére már akkor minden lehetőséget elkövettek. A Cluj-muzeumban található feljegyzések bizonyítják, hogy egy Marius Jean nevű feltaláló 1710 január elsején szabadalmat kapott a királytól egy zsebben hordozható esernyő készítésére s eladására. Az íratok tanúsága szerint a halcsontfogantyúval ellátott esernyő eléri egy 20 centiméter hosszú és 4 centiméter széles tokban és mindössze 180 gramot nyomott.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerinti közöljük.

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 9.

Bucuresti. 6.30 Reggeli műsor. 12.05 Szentbeszéd. 12.20 Egyházi lemezek. 12.40 Marcuzenekar. 14.15 Hírek. 14.30 Marcuzenekar. 19 Időszertű anyag. 19.15 Kok-tánczenekar. 20 Felolvasás. 20.20 Táncczene folytatása. 21.05 Felolvasás. 21.30 Közvetítés Salzburgból. Pergolesi: Stabat Mater és Mozart: Missa Solemnis. 23.05 Radiózenekar, Duffet: Romantikus nyitány, Bizet: Arles-i lány, szvit. Kermbach: Rajnai egyveleg. Kroma: Hamburgban az Ebédnél. Drda: Kerin-gó. Reimy: Lengyel géniusz. 23.55 Hírek külföldről.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—12.10 Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázó templomból. A szentbeszédet Kátay Béla ar mondja. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Magócs Károly. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Hangverseny Zenekar. 14.45 Radió-kronika. 15 Hanglemez. 16 Gazdáknek. 16.50 Cigányzene. 17.30 Az Iparművészeti Múzeum látványosságai. 18 Szalonzene. 19 Beszélgetés a képzőművészetről. 19 Fuvola-Zongora. 19.55 Karinthy Frigyes csevegése. 20.25 Hangjátékelőadás: Cirkusz. 22 Olimpiai híradás. 22.30 Cigányzene. 23 Hírek. 23.40 Zongora. 24.15 Jazz.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 10.

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 19 Kis rádiózenekar. Freitag: Viharharangok. Billi: Esti harangszó. Bizet: Arles-i lány, II. szvit. Ohlsen: Kis skandináv szvit. Weber: Strauss János-egyveleg. 20 Felolvasás. 20.20 A zene folytatása, Lincke: Operettnyitány. Morena: Egyveleg, Jazzegegyveleg bécsi motívumokra. Extravaganciák, egyveleg. 21.10 Felolvasás. 21.25 Theodorescu-trió. Beethoven: Trió-szerenád. 22 Időszertű anyag. 22.05 Gofman Artur bariton éneke. Caccini: Amarilli. Ferri: Mariana. Tosti: Egy csókért. Bucsudal, Rimszki-Korszakov: Hindu dal, Schumann: Nem akarok sírni. Sebestik: Szlovák dal. 22.45 A Marcuzenekar hangversenye.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Az Egyetemi Énekkarok énekgyűjtese. 13.40 Hírek. 14 Szalonzene. 14.20 Pontos időjelzés. 15.40 Hírek. 17.15 Gaál István előadása. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Magyar nóták. 18.40 Halász Gyula előadása. 19.50 Felolvasás. 20.20 Hanglemez. 21.10 Olimpiai híradás. 21.35 Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.45 Hírek. 23.05 Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. 23.50 Németnyelvű előadás. 24.15 Közvetítés a Metropoli-szállóból.

KEDD, AUGUSZTUS 11.

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 19 Gramofonlemez. 19.55 Felolvasás. 20.55 Sibiceanu és Schmidt kézzongorás játéka. 20.50 Időszertű anyag. 20.55 Bojnescu Sándor énekel. 21.15 Felolvasás. 21.30 Szimfonikus gramofonlemez. 22.45 A szimfonikus gramofonlemez folytatása. 23.20 A Motzoi-zenekar hangversenyének közvetítése.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Állástalan Zenészek. 13.30 Hírek. 14.15 Pontos időjelzés. 14.40 Hegedű. 15.40 Hírek. 17.15 Cséte Károly meséje. 17.45 Pontos időjelzés. 18

Gebhardt Antal dr előadása. 18.30 Szalonzene. 19 Adám Dezső előadása. 20.10 Márffy Oszkár dr előadása. 20.40 Előadóest. 21.30 Olimpiai híradás. 21.55 Táncclemezek. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.40 Németh Károly dr előadása. 24.10 Katonazene. 1.05 Hírek.

SZERDA, AUGUSZTUS 12.

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 19 Motzoi-zenekar. 20 Felolvasás. 20.20 A zene folytatása. 21 Felolvasás. 21.15 Cocea György csellóművész játéka. Vivaldi: B-dur szonáta, négy tételben. Popper: A régi jó időkből. Saint-Saens: A hattyu. Granados: Andaluza. 21.50 Brediceanu-táncclemezek. 22.05 Időszertű anyag. 22.10 Helta Aida énekel. Paschill: Román dal. Népdal. Popescu: Vágy. Pandureanu: Nálunk. Montzia: Népdal. 22.45 A zene folytatása. Lincke Revünyitány. Becce: Hű maradok hozzád, Rust: Gyermekálom. Komzák: Abc, egyveleg. Jacobi: Leányvásár, keringő. Daniele: Mámorító enyelgés. Komzák: Orsini-induló.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Szaxofon. 13.30 Hírek. 13.45 Zongora. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Szalonzene. 15.40 Hírek. 17.15 Fazekas István előadása. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hanglemez. 19 Költemények. 19.30 Hegedű-zongora. 20.10 Soó Rezső dr előadása. 20.40 Olimpiai híradás. 21.10 Hangverseny. 22.30 Hírek. 23.55 Cigányzene. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 13.

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 19 Katonazene. 21.20 Időszertű anyag. 21.15 Kis rádiózenekar. Suppé: Pajkos diákok, részletek. Kroegger: Heuriger, egyveleg. Manfréd: Diákdal, egyveleg. Blon: Keleti ünnepi felvonulás. Komzák: Induló. Lehár: Giuditta, egyveleg. Benedix: Parádé a gyermekkertben. Rubinstein Keringő. 21.30 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemez. 15.40 Hírek. 17 Vizváry Mariška előadása. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Markovits Béla dr felolvasása. 18.30 Zongora. 19.10 Külügyi negyedóra. 19. Szalonzene. 20.30 Szavaló-est. 21.20 Szalonzene. 21.55 Olimpiai híradás. 22.45 Hírek. 23.05 Hangképek a Cirkuszról. 23.45 Cigányzene. 24 Angolnyelvű előadás. 24.40 Gramofon. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 14.

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 19 A Marcuzenekar hangversenyének közvetítése. 20 Felolvasás. 20.20 A Marcuzenekar hangversenyének folytatása. 20.45 Felolvasás. 21 Verdi: Trubadur négyfelvonásos opera, gramofonlemezekon.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Hanglemez. 13.30 Hírek. 14.15 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 17.15 Dr Wecher Józsefné felolvasása. 17.45 Pontos időjelzés. 18 A Beszkárt Budai Főműhelyének Dalköre. 18.35 Varga István dr előadása. 19.05 Spanyol hanglemez. 20.05 Szalonzene. 20.20 Olimpiai híradás. 21.10 A szegedi Szabadtéri Játékok keretében a János vitéz előadása. 22.15 Hírek. 23.30 Látogatás a Királyi Magyar Automobil Club által rendezett táborozási ünnepélyen. Utána: Időjárásjelentés. 24.30 Frank Lajos gondolkázik. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 15.

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 19 A Sibiceanu-zenekar hangversenyének közvetítése. 20 Felolvasás. 20.20 Egyházi hangverseny a braşovi Fekete-templomból. 21.20 Műszaki üzenetek. 21.35 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.30 Sport. 22.40 Crietea-zenekar.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—12.10 Egyházi zene és szentbeszéd a Szent Imre vári plébániatemplomból. A szentbeszédet Magyarász Ferenc dr mondja. 12.15—13.15 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet Sztankai Anzor dr mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Tárzene Szegedről. 15 Szalonzene. 15.45 Antalffy Vilmos dr előadása. 16.30 Majthényi György elbeszélései. 17.30 Táncclemezek. 18.10 Holló József csevegése. 18.40 Magyar nóták. 19.50 Két hangkép a magyar multból. 20.40 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22 Olimpiai híradás. 22.30 Cigányzene. 23 Hírek. 24 Hanglemez. 1.05 Hírek.

P. SZARVAS-LISCHERONG

MAGYAR
JÉZUITAK
KINÁBAN

A tanningi misszió
első tíz éve.

A több mint 300 oldalas, 220 képpel, több térképpel és műmel-lékkel ellátott, disz-műnek is beillő könyv ára 160 lei és portó.

Kapható könyvosztályunkban.

OLIMPIA 1936

Tajima 16 méteres világrekorddal nyerte a hármasugrást

Az újzélandi Lovelock és a második helyezett Cunningham is világrekordot futott az 1500 méteres káprázatos versenyben. A harmadik dobószámában is „betörték” a németek, Järvinen a világrekorder csak ötödik. Megkezdődtek a görög-római birkózás küzdelmei

Az első magyar olimpiai bajnokavatás

Az olimpia tegnapi napja bővelkedett izgalomban, de egyúttal nagyszerű eredményekben is. Három új világrekord is született. 1500 m-en az újzélandi Lovelock és az amerikai Cunningham is a régi világrekordon belül futottak, Towns a 110 m-es gátfutásban, Tajima pedig a távolugrásban (16 méter) ért el csodálatosan jó világrekordot. A rendező németek „betörése” tovább tart. Ezúttal a gerelyvetést nyerték meg, a világrekorder Järvinen csak ötödik lett. A magyar versenyzők kevés sikerrel szerepeltek. Szabó élete legjobb futásával is csak a hetedik helyet tudta biztosítani, Várszeghynek pedig rosszul ment, pedig a selejtezőben kidobott 70 méterével a döntőben negyedik lehetett volna. A birkózás meghozta az első román sikereket is.

Részletes eredmények a következők:

Világrekord a gát 110 m-es középfutamában.

A 110 m-es gátfutás középfutamában egy új világrekord is született. Towns állította fel 14.1 mp-el. A hosszú, szeplős Towns egészen különálló klasszis. Ugy siklik a gátak felett, mint a villám, a többiek a közelébe sem érnek

Tözsér és Barlovan birkózók győzelmei

A szabadstílusú versenyek után a görög-római birkózóversenyekre került a sor csütörtökön. A magyarok elég gyengén szerepeltek: négyen vereséget szenvedtek, Lőrincz és Palotás azonban győzött. A román birkózók jobban kezdtek. Ugy az oradeai Tözsér, mint a banati Barlovan győzött. Horváth azonban veszített. Eredmények:

Légsúly: Tözsér (román) tussal győz Baylet (francia) ellen. Lőrincz (magyar)—Christen (svájci). Tussal győzött Lőrincz.

Pehelsúly: Hering (német) tussal győz a román Horváth felett. Slezak (lengyel) tussal győz Mori (magyar) ellen.

Könnyűsúly: Barlovan (román) 2:1 arányú pontgyőzelmet aratott Kalmár (magyar) felett.

Középsúly: Virtaneu (finn) tussal győz Vincze (magyar) felett.

Nagyközsúly: Palotás (magyar) győz Pigeo (francia) ellen.

Az első magyar győzelemhirdetés.

Csütörtök délután három óra öt perckor avatta a stadion az első magyar olimpiai bajnokot, Elek Ionát. (A birkózókat később hirdették.) Ünneplés csöndben küszöb fel a győzelmi árbocon a magyar nemzeti színű lobogó, kétoldalt pedig a német és az osztrák zászlót lengette a szellő. Százezer ember fogadta kalaplevéve a felcsendülő magyar himnusz. A három hölgy: Elek Ilona, Mayer Helén és Preis Ellen lassu menetben felvonult a díszpáhollyal szemben fekvő emelvényhez. Gróf Baillet-Latour személyesen nyújtotta át Eleknek az aranyérmét és utána a tölgyfacsemét is, amely

és nagyszerű eredményét tüneményes stílusban éri el. Részletek:

I. középfutam: 1. Towns (USA) 14.1, világrekord, 2. Lidman (svéd) 14.5, 3. Thornton (angol) 14.7, 4. Staley (USA) 1 méterrel, 5. Murakami (japán) fél méterrel, 6. Lavenas 1 méterrel. Staley bukott.

II. középfutam: 1. Finlay (angol) 14.5, 2. Pollard (USA) 14.6, 3. O'Connor (kanadai) 15, 4. Ivanovic (jugoszláv) 15, 5. Lavery (délafrikai), 6. Wegner (német).

Románia és Magyarország kézilabdacsapata is vereséget szenvedett.

A magyar kézilabdaválogatott az esélyes német csapattal mérkőzött. Az eredmény 22:0 (14:0) volt a németek javára. A magyarok tartalékosan álltak fel, de a remek német együttes ellen úgy sem volt semmi reményük. Végül lazították a mérkőzést, erejükét az USA elleni összecsapásra tartogatták. A német csapat a kézilabda magas iskoláját mutatta be, gyorsak és szédületes technikával rendelkeznek.

Románia első mérkőzésén Ausztriával került össze és hiába volt minden erőlködés, az osztrákok fölényesen győztek.

arra van hivatva, hogy évtizedekig hirdesse tulajdonosa dicsőségét.

Ezt megelőzően a fehérruhás német leányok babérkoszorút adtak a győzteseknek.

Ott volt a stadionban Fabinyi Tihámér dr, magyar pénzügyminiszter, Sztójay Döme berlini magyar követ, Kelemen Kornél dr, az OTT elnöke és még számos előkelőség.

Stöck nyeri a gerelyvetést a finnek előtt.

Délelőtt 60 méteres standardot kellett megdobnia, aki a döntőbe akart jutni. Ez 17-nek sikerült, közte Várszeghynek, aki kb. 70 métert dobott, de a rendezők nem voltak hajlandók lemérni. Indoklás: nem volt verseny, csak selejtező.

A délutáni döntőn a délelőtti nagyszerű eredménytől fellelkesülve, felcsigázott várakozással lesték a magyarok a gerelyvetés lefolyását. Várszeghyt nagy huj, huj hajrá fogadta. Várszeghy elsőre könnyedén megdobja a 65.30 m.-t, de ezután nem tud javítani s a döntőbe nem is kerül be (a nyolcadik helyen végzett).

A döntőben szokás szerint az dob utolsó, aki az első három dobás után a legjobb eredményt érte el. Tehát Terry kezd, de nem javít. Järvinen egész közepesen dob. A második sorozatban jön Stöck. A remek alakú, hatalmas természetű német alapos koncentráció után fut neki és pompásan sikerült dobással egy méterrel az eddigi legnagyobb eredménnyel túlszárta a finnek gerelyét! A német közönség tombolva ünnepli. A finn Toivonen fut most neki és az ő dobása is remek, túlszárta a 70-es vonalon, de Stöckét nem éri el. Järvinenre irányul most a

figyelem, de az ő dobása gyenge és be is lép. Kell valami bajának lenni.

Atterwall megint csak 65 körül dob, Nikkanen pedig, aki a futópálya feléről indul el, lefelé tartott hegyű gerellyel, most a 60-at is alig dobja túl.

Az utolsó dobások következnek. Az amerikai Terry a leghosszabb rohamu dobó, egész a futópálya túlsó széléről indul, de csak 63-ig jut. Stöck dobása is kicsi, Toivonen belép, aztán Järvinen jön. Ez az, amitől még félnek a németek. Järvinen még eddig hosszú nadrágban dobott, most aztán istenigazában nekikésszül, minden klappal is a dobásnál, de a döntő pillanatban felcsúszik a gerely hegye és az trió magasra száll, ahelyett, hogy messze menne. 66-nál ér földet és a német közönség egetverő üdvölgéssel ünnepli harmadik férfidobóját, aki olimpiai bajnokságot nyert! Beleszámítva Mauermayer és Fleischer kisasszonyok számait — Németország immár a berlini olimpián öt súlyatlétáját avatta bajnokká.

A gerelyvetés olimpiai bajnoka Stöck (Németország) 71.85 m. 2. Nikkanen (Finnország) 70.77 m. 3. Toivonen (Finnország) 70.72 m. 4. Atterwall (Svédország) 69.20 m. 5. Järvinen (Finnország) 69.18 m. 6. Terry (USA) 67.15 m.

Tajima világrekorddal nyerte a hármasugrást.

A hármasugrásban Somló indult a magyarok részéről, de messze távolmaradt bajnoki eredményétől, amellyel pedig, mint később kiderült, ötödik lehetett volna.

A döntőbe az első hat került, akik az alábbi sorrendben ugrottak: Romero, Oshima, Wöllner, Harada, Metcalfe, Tajima. A szenzációt Tajima első ugrása jelentette. Tökéletes harmonikus roham, ritmikus, lendületes, csaknem egyforma három ugrás — és az eredmény: 16.00 méter. Tüneményes világrekord! Romero ugorja még túl a másodikra Oshimát és Harada utolsó Metcalfe-ot. Tajima utoljára csak átfut a homokon.

A hármasugrás olimpiai bajnoka: Tajima (Japán) 16.00, olimpiai és világrekord, 2. Harada (Japán) 15.66, 3. Metcalfe (Ausztrália) 15.50, 4. Wöllner (Németország) 15.27, 5. Romero (USA) 15.08, 6. Oshima (Japán) 15.07.

Magyarország 16:6-ra verte a német lovaspólo csapatot.

Csütörtökön játszották újra — a második csoportban lévő — kedden 8:8 arányban döntetlenül végződött lovaspólo mérkőzést. Több, mint 10 ezer néző jelenlétében 16:6-ra győzött Magyarország, amit a kis magyar csapat harsány huj, huj hajrával fogad.

Megkezdődött a céllövő olimpiai verseny.

Csütörtökön kezdődött meg a céllövő olimpiai verseny.

A gyorstüzelő pisztolylovásban a magyarok közül Vadnay László százados a selejtezőn átjutott és bekerült a döntőbe. Kőszegi-Bechtold alezredes és Zirthy kiestek. I. döntő után:

Gyorstüzelő olimpiai bajnok: van Oyen (német). 2. Hae (német). 3. Ullmann (svéd.)

A céllövőpisztolyban két csoport végzett, a harmadik ma 16. Eddig 1. Tölgyessy Sándor (magyar) 526 találat. 2. Zsotér Bertalan (magyar), Amundsen (norvég) és Wehner (német) 525 találat. Crisannak (román), aki a második csoportban indult, 496 találat volt.

Az eszt himnuszot játszották el a francia győztesnek.

Kellemetlen tévedés történt csütörtökön délután az olimpia eredményhirdetésnél. A kihirdetés szerint Palusala eszt birkózó, nehézsúlyú olimpiai bajnokot és a verseny következő két helyezettjét akarták avatni. A három birkózó meg is érkezett és fölment a dobogóra. Fölhúzták az árbóca az eszt lobogót s a zenekar rázendített az eszt himnuszra. A dobogó közepén álló versenyzők már az eszt lobogó láttára forgolódni kezdtek, de a himnusz hangjaira fészes vigyázz-állásba merevedtek. Végül is kiderült, hogy a három versenyző nem a bejelentett súlycsoportnak volt három első helyezette, hanem a középsúlynak, amelyet a francia Poilve nyert meg s így az ő tiszteletére játszották el az eszt himnusz. Nem maradt más hátra, mint a három versenyzőt a már átadott éremmel és fejükön a babérkoszorúval ismét a dobogóra állítani — s fölventék az árbóca a francia lobogót és eljátszották a Marseillaisét.

Szabó élete legjobb eredményével hetedik, a minden idők legnagyobb 1500 méteres versenyében

A zsufolásig telt stadion közönsége feszült izgalommal várta az olimpia egyik legnagyobb számának, az 1500 méteres síkfutásnak a rajtját. Már az előfutamok sejtették azt az óriási küzdelmet és azt a nagyszerű eredményt, amelynek a stadion közönsége tanuja lesz.

Lövésre hatalmas tülekedés indul meg a versenyzők között. Cornes megy az élre, a 400 m. ideje 61.4 mp. Szabó a 7-8 helyen próbál elhelyezkedni. Most Cunningham megy az élre, de ő sem gyorsítja a tempót. Mögötte Böcher, aztán az igen ügyesen a harmadik helyre befurakodó ravasz újzélandi, aztán Beccali, Ny. Cornes és Szabó következnek. A 600 m. ideje 1:34.4, 800-nál még mindig Cunningham vezet 2:05-el, utána Ny. Lovelock, Beccali, Böcher, Cornes, Edwards, Szabó a sorrend.

Csöngetésre hirtelen Lovelock szökik az élre és mintha akkor kezdene futni, úgy fokozza lépésszámát az iramot. Apró, porosz-káló lépéseivel egyszerűen szétuzzza a társaságot. Az 1200 méternél 3:07.1 Lovelock ideje és itt most olyan hajrá kezdődik, amilyent még megközelítőleg sem futottak 1500 méteren. A száguldó Lovelock nyomában Cunningham igyekszik kétségbeesett erőfeszítéssel. Elkésve bár, a nagyszerű hajrázó Beccali is utánuk veti magát, de Cunningham sem tud semmit sem hozni. Az ifju amerikai, San Romani, Edward és Cornes van még Szabó előtt, sőt 1200-nál Ny is előtte van. Szabó is küzd teljes erővel, de csak annyit tud elérni, hogy a hetedik helyre nyomul fel, a célegyenesben Lovelock megy legfrissebben és előnyét még csak növeli. Utána a többiek teljesen kifutva érnek be a célba és Szabó hiába igyekszik a losangelesi második Cornest elérni, nem tudja a hatodik helyet megszerezni.

1500 méteres síkfutás olimpiai bajnoka: Lovelock (Újzéland) 3:47.8 mp. olimpiai és világrekord. 2. Cunningham (USA) 3:48.4, 3. Beccali (Olaszország) 3:49.4, 4. San Romani (USA) 3:50, 5. Edwards (Kanada) 3:50.4, 6. Cornes (Anglia) 3:51.4, 7. Szabó Miklós (Magyarország) 3:52.

Lovelock eredménye egy teljes másodperccel jobb Bonthron eddigi világrekordjánál, amelyet Cunningham is felülmúlt. De Beccali kintélével egyéni rekordot futott mindenki az első hét között, holott az iram az első 800-on egyáltalán nem volt erős, aztán emelkedett fokozatosan, hogy a végén kirobbanó hajrában végződjön. Szabó eredménye jobb, mint fennálló 3:52.6 mp-es rekordja és így az ő szereplését — annak ellenére, hogy helyezetlen maradt — csak a legnagyobb elismeréssel kommentálhatják. Hiszen legyőzte Venzkét, Nyt, Shaumburgot, szóval olyan futókat, akik a világ legjobbjai közé tartoznak.

Üldöző csapatversenyben a magyarok kikaptak a belgáktól.

Csütörtökön délután félhatkor kezdődött meg a kerékpáros olimpia az 1000 méteres repülőtorna előfutamaival. Györfly (magyar) a 7. előfutamban indult. A második vígaszfutamban második lett s így a döntőbe bekerült.

Az üldözőversenyben Magyarország vereséget szenvedett Belgiumtól, de azért a döntőbe jutott.

Towns a 110 m-es gátfutás bajnoka.

A középfutamok alapján továbbjutott két amerikai, két angol, egy svéd és egy kanadai. A döntőben a hetedik gáton Towns, Finlay és Pollard még szinte teljesen együtt van. Towns az utolsó két gáton húz el, különösen a gátak fölött gyors, két méterrel győz. Pollard a nyolcadik gátba belebotlik, a losangelesi harmadik, Finlay itt teljesen befogja az amerikai négert, a kilencedik és tizedik gátat hajszára együtt veszik és az utolsó sík reszen sikerül az angolnak trikószélességgel megelőzni a négert. Pollardot láthatólag megzavarta botlása és Lidman is erősen megközelítette a végén. Hamarosan hirdetik is az eredményt, mely szerint Towns egy tizeddel elmaradt a középfutamban futott világrekordjától:

110 méteres gátfutás olimpiai bajnoka: Forrest Grady Towns (USA) 14.2 mp. 2. Finlay (Anglia) 14.4. 3. Pollard (USA) 14.4. 4. Lidman (Svédország) háromnegyed méterrel. 5. Thornton, angol 3 méterrel. 6. O'Connor (Kanada) 2 méterrel.

Gaudani ismét Olaszországnak szerezte meg a tör egyéni bajnokságot.

A tör egyéni előmérkőzések során a magyarok közül Hátszeghy József és Bay jutott a középdöntőbe. A magyar törvívók gyengébb formája már kitért a csapatversenyen is: az egyéniben elbuktak, nem tudtak döntőbe jutni.

Középdöntő: I. csoport: Továbbment Gaudini, olasz (6 győzelem, 1 vereség), Bocchino, olasz (5-1), A. Gardere, francia (6-2) és Bru belga (4-3). Itt vívott Hátszeghy József. Nagy izgalom között A. Gardere ellen győzött 5:4-re, aztán a német Eisecker ellen 5:2-re, de kikapott a belga Valcketól (0:5), az olasz Bocchnótól (2:5), az olasz Gaudinótól (2:5) és az angol Lloyd-tól (3:5).

II. csoport: Továbbment Guaragna, olasz (7), Casmir, német (5:1), Bourguignon, belga (4:2) és E. Gardere (5:2). — Bay Béla, aki Hátszeghyvel együtt kiesett, ebben a csoportban három győzelmet aratott Bourguignon ellen 5:2, az osztrák Lošert ellen 5:4 és az amerikai Lewis ellen 5:2, veszít a francia Lemoine ellen 4:5, a francia E. Gardere ellen 3:5, a német Casmir ellen 2:5 és az olasz Guaragna ellen 3:5.

A döntőt délután 5 órakor kezdték meg és késő estig tartott. Végeredmény:

Egyéni törvívás olimpiai bajnoka: Gaudini (Olaszország) 7 győzelemmel. 2. Gardere (francia) 6 gy. 3. Bocchino (olasz) 4 gy. 4. Casimir (német) 4 gy. 5. Guaragna (olasz) 3 gy. 6. Bruun (belga) 3 gy.

Anglia futbalcsapata nehezen győzött Kína ellen.

Az Anglia—Kína mérkőzésen az ázsiai csapat váratlanul kemény ellenfele volt a szigetországiaknak s az angolok mindössze 2:0 (0:0) arányban győztek.

Lapzártakor jelentik:

Péntek délelőtt a párbajtőr csapatbajnokságokat kezdték el. Magyarország első ellenfele Csehszlovákia. A küzdelem még tart. Eddig a magyarok 4 győzelmet szereztek és 3 vereséget szenvedtek.

Dekatonban a 100 méteres síkfutás első futamait bonyolították le. A magyar Csányi a második előfutamban indult és 11.6 mp-el második lett a 11.4 mp-et futó amerikai Parkert mögött. Bácsalmási ideje 12.1 mp.

Finnország győzelmes fiai a 10.000 méteres futásban.

Balról jobbra: az olimpiai győző Salminen, Askola (ezüst érem) és Izo-Hollo (bronzérem).

Arcábrándások

Lakás

Egy szobás, fürdőszobás, komfortos lakás november 1-re vagy előbb is kiadó. Cim: Oradea, Str. Cogălniceanu 17.

Kiadó

2 szobás kisebb lakás, mellékhelyiséggel. Oradea, Str. I. Ciordas 38.

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás kertés lakás. Oradea, Str. J. Ciordas 46. Évi bér 18.000 lei és vízdíj.

Kiadó

3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Ionescu No. 15.

Egy

kis udvari szoba, konyha, speizos lakás, összes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhas

lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Oktatás

Zenker Margitnál újabb szabászati és varró tanfolyam kezdődik augusztus 1-én, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 44.

Még nem késő! Felelőséggel előkészítetek gimnáziumi felvételre, pótvizgára. Cim a kiadóban.

Alkalmazás

Megbízható, ügyes gépirónót felvesz az Építőiparosok Szövetsége, Oradea, Str. Gen. Moşoiu 4.

Hentesüzletbe

percentes, óvadékkal felvétetik. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor No. 31.

Adás-vétel

Jókarban

levő női varrógép olcsón eladó. Str. Tache Ionescu 17, eladó ajtó Oradea

Bérlés

Aurel Lazar-utca, 4. Családi ház Ciordariu utca 23-a, jutányosan eladó. Érdeklődni utóbbi cím alatt

Jó karban levő

Central női varrógép megvételre keresek. Oradea, Str. Axenta Sever No. 4.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinand No. 3.

Eladó

2 db fehér kölyök pincsi kutya Pálffy festőnél, Str. Sztaroveszky No. 11.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Eladó

zongora, rövid, modern sürgősen olcsón eladó. Oradea, Str. Cogălniceanu 4. Huszti szállító.

Országos

méretű kaptárak és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Cloșca No. 1-a szám.

Hűlőféle

Farkas kutya

Princz nevű elveszett. Megtaláló jutalomban részesül. Oradea, Str. Nicolae Zsig 44.

Elveszett

egy barna pénztárca, Str. Pasteur 71. számig. B. megtaláló az Uj Lapokhoz adja be.

Mindenes

főzőnő keres augusztus 15-re dr Bozsodiné, Oradea, Str. Pavel No. 17.